॥पुस्तक गयामाहात्म्यके पत्र ५६॥

श्री. १ श्रीगणेशायनमः सूत उवाच॰ सनकाद्यैर्मुनिभिर्गतैर्देवर्षिः सहनारद सनत्कुमारंपप्रच्छप्रणम्यविधिपूर्वकम् १ नारदउवाच॰ सनत्कुमार मेकंहितीर्थंतीर्थेतिमोक्षनम् नानकंसर्वभूतानांपठतांश्रृण्वतांनृप २ सनत्कुमारउवाच॰ यच्चैतीर्थंवनंपुराणेश्राद्धादौसर्वतांनकम् गयातीर्थंसर्वदेशेतीर्थेभ्योप्यधिकंश्रृणुः ३॥गयासुरस्यपस्तेपेब्रह्मणाकृत्तवोस्थितिः॥प्राप्यश्चतस्यशिरसिशिलांधर्मेध्यधारयत् ४ तत्रब्रह्मा कनोद्यागंस्थितश्चादिगदाधनः॥फल्गुतीर्थादिरूपेणनिश्चलार्थम हर्निशम् ५ कृतयज्ञोददौब्रह्मावरान्सर्वान्भोगहादिकम् गयासुरस्य

विप्रेन्द्रब्रह्मादैर्देवतैःसह॥६ श्वेतकल्पेतुवाराहेगयोयागमकारयेत् गयनामागयास्यातास्तेत्रंब्रह्मापिकांक्षति॥७ कांक्षतिपितरःपुत्रान्नरकाद्भयभीरवः गयांयास्यतियःपुत्रःसतस्त्रातोभविष्यति ८ किंजातैःबहुभिःपुत्रैशोकसंतापदायकैः॥गयाप्राप्यसुतंदृष्ट्वापितृणा मुत्सवोभवेत् ९॥पद्मामपिजलंस्पृष्ट्वासोस्मभ्यंकिन्नदास्यति गयांगत्वान्नदातावपितस्तेनपुत्रिणाः॥१० पत्तत्रयनिवासीचपुनात्या शप्तमंकुलम् नोचेत्संवत्सरंवाशप्तनात्रंत्रिरात्रिकम्॥११ पिंडंदत्वा विष्णुपदेकुलानांशतमुद्धरेत्॥ मलाकल्पकृतंपापंगयांप्राप्यविनश्य

Digitized with financial assistance from the Government of Maharashtra on 11 June, 2017

श्री. नि. १२ पिंडंदत्वाचपित्रादेनात्मनोपितृभिर्विना॥स्वात्मजोप्यन्यजोवा
२ पिगयांभूमौयदात्तदा १३॥यन्नाम्नापातयेत्पिंडंतन्नयेद्ब्रह्मशाश्वतम्॰
नामगोत्रेसमुच्चार्य्यपिंडंपातनमिष्यते १४॥येनकेनापिकस्मैचित्स
यातिपरमांगतिम्॥एकजन्मकृतंपापंस्नातुर्नश्यतिपुष्कले १५॥दश
जन्मकृतंपापंगंगासागरसंगमे॥जन्मान्तरसहस्रेषुयस्यापंकुरुते
नरः १६॥भस्मीभवतितत्सर्वंफल्गुस्नानेषुनान्यथा॥व्रतहस्तासुना ॥नाम॰
पानस्तेयंगुर्वंगनागमम्॥१७॥पापंतत्सगजंसर्वंगयाश्राद्धादिन ॥२॥
श्यति॥व्रतज्ञानंगयाश्राद्धंगोग्रहेमनएवतत्॥१८॥वासःपुंसांकुरुक्षे

त्रेमुक्तिरेषावतुर्विधा॥व्रतज्ञानेनकिंसाध्यंगोग्रहेमनसोनकिम् १९
वासेनकिंकुरुक्षेत्रेयदिपुत्रोगयांव्रजेत्॥गयायांसर्वकालेषुपिंडंद
द्याद्विचक्षणः॥२०॥अधिमासेजन्मदिनेवास्तेपितुरुशुक्रयोः॥न
त्रकृत्यंगयाश्राद्धंसिंहस्थेपिचवत्सपौ॥२१॥तथादैवप्रमादेनप्रवर्त
मुन्नरोभुवि॥ततःकर्माधिकारीवश्राद्धंकृत्वासलोकभाक्॥२२॥सकृ
द्गयागमनंसकृत्पिंडप्रपातनम्॥दुर्लभंकिंपुनर्नित्यमस्मिन्नेव
व्यवस्थितिः २३ प्रमादान्म्रियतेक्षेत्रेव्रतादेर्मुक्तिदायिके॥व्रत
ज्ञानाद्यथामुक्तिर्मननेनात्रसंशयः॥२४॥कीकटादिमनानावप्रि

MEMORIAL

गंधर्वानरगायत्र नस्मात्सर्वप्रयत्नेनवक्तव्यंवविचक्षणैः २५ मुंड
नंचोपवासप्रसर्वतीर्थेष्वयंविधिः वर्जयित्वाकुनक्षेत्रेविशालां
विनजांगयाम् २६ दंडं प्रदर्शयेद्भित्त्वागर्तांगत्वानपिंडदः दंडेन
स्त्वाविक्षुपदेपितृभिः सतमुच्यते २७ नदशैकिल्विषंक्षेत्रेपुरुषंवा
पनमार्यतः अतःसर्वक्रियांतत्काविक्षुंध्यायेतमावकः २८ सत्त
सेत्सर्वकर्माणिवेदमेकेनसंन्यसेत् मुंडप्रष्ठाच्चपूर्वस्मिन्पश्चिमे
दक्षिणोत्तरे २९ साद्धक्रोशंहयमानंगयेतिव्रतमरोत्तिं पंचक्रो
शंगयाक्षेत्रंक्रोशमेकंगयाशिरः ३० तंन्मध्येसर्वतीर्थाणित्रैलो

क्येयानिसंतिवै श्राद्धकृद्योगयाक्षेत्रेपितरणांमंत्रणोहिसः ३१
शिनस्तिश्राद्धकृद्यस्तुकुलानांशतमुद्धरेत् गयाद्गलितमात्रेण
गयायांगमनंप्रति ३२ स्वर्गारोहणसोपानंपितरणांचपदेपदे
पदेपदेऽश्वमेधस्यफलंगछन्तोगयाम् ३३ तत्फलंचभवे
न्नरणांसमग्रेनात्रसंशयः पायसेनाथवनुणांशकुनापिष्ठ
केनवा ३४ नंडुलैष्फलमूलाद्यैर्गयायांपिंडपातनम् तिलक
ल्केनखंडेनगुडेनसघृतेनवा ३५ केवलेनैवदध्नावाउर्जेनि
मधुनाथवा पिण्याकंसघृतंखंडंपित्र्योच्छिष्टमित्युतः ३६

ष्यतेवर्त्ततेभोज्यंहविष्यान्नंमुनिव्रतम् एकतःसर्ववस्तूनि व
सवंत्तिमधूनिहि ३७ सप्तत्यागदाधनांधाज्यंफल्गुतीर्थम्ववै
कतः नवाष्ठनंनदिग्वधोनदोषोदृष्टिसंभवः ३८ सकान्नेपेन
कर्त्तव्यंतीर्थश्राद्धंविवक्षतोः पिंडासनंपिंडदानंपुनःप्रसवने
जनम् ३९ दक्षिणाभ्यन्तसंकल्पःतीर्थश्राद्धेष्वयंविधिः या
स्तेवैतरणीनामनदीत्रैलोक्यविश्रुता ४० सावतीर्णागयाक्षेत्रे ग्राम
पित्तरणांतारणायवै स्नात्वागोदोवैतरणांत्रिःसप्तकुलमुद्धरेत् ४
४१ तथाश्रुत्वावटंगत्वाविप्रान्संतोषयिष्यन्ति व्रतप्रकल्पिता

न्विप्रान्त्र्यंबकादिनार्वयेत् ४२ तैस्तुसैस्तोषिताःसर्वाःपि
तृभिःसहदेवताः अन्यत्रायाहितःकालेपितरोयांसमुंप्रति ४३
तीर्थेसदावसंतेतेतस्मादावाल्नंनहि तीर्थान्यनुशयन्धीनःपा
खंडंपूर्वंतस्त्यजेत् ४४ पाखंडंनश्चविज्ञेयंयईवेत्कामकानकं
तीर्थेषुत्येननाःधीनाःकर्मकुर्वंतितद्गताः ४५ यथाव्रतविदो
वेधेःवस्तुवानन्यवेतसः व्रतवर्य्यैकभोजीवभूशायीसत्य
वाक्शुचिः ४६ सर्वभूतहितेरतःसतीर्थफलमश्नुते मीने
मेषेस्थितेसूर्ये कन्यायांकार्मुके घटे ४७ दुर्लभंत्रिषुलो

केषुगयायांपिंडपातनम् मकनेवर्तमानेचग्रहरोवंदुस्तर्य्यमोः
४८ दुस्तरंत्रिषुलोकेषुगयाश्राद्धंहिनारद गयायानहितस्थान
यत्रतीर्थनविद्यते ४८६ सानिध्यंसर्वतीर्थानांगयातीर्थंततोवरं
गयायांपिंडदानेनयत्फलंलभतेनरः नतत्सुवर्णमयावृक्षैःकृत्स्न
कोटिधनेनवि ५० ॐ इतिश्रीवायुपुराणोत्तरभागेनारदकृत्येगया
माहात्म्येप्रथमोऽध्यायः १ ॐ नारदउवाच ॐ गयासुनः
कथंजातः किंप्रभावः किमात्मकः नपस्तप्तंकथंतेनकथंदेहप
वित्रताम् १ ॐ सनत्कुमारउवाच ॐ विष्णोर्नाभ्यम्बुजाजातो

२ प्रसुतान्सृजसुता सौमनस्येनभावेन २
ब्रह्मलोकपितामहः प्रजाःसंसर्जसंप्रोक्तः पूर्वंदेवेनविष्णुना
२ प्रासुतेरौद्रभावेनदेवान्सुमनसोसृजत् ३ गयासुनोसु
नाणांवैमहावलपराक्रमः योजनानांसपादंचशतंतस्योच्च
यःस्मृतः ४ स्थूलःषष्टीयोजनानांश्रेष्ठोसौवैभवःस्मृतः
कोलाहलेगिरिवरेनपस्तेपेसुदारुणम् ५ वहुवर्षसहस्राणि
निरुच्छ्वासंस्थितोभवत् ततपस्तापितादेवासर्वेक्षोभंपरमंगताः
६ ब्रह्मलोकंगतादेवाप्रोचुस्तेथपितामहम् गयासुनादत्तदेव
ब्रह्मादेवांस्तथाब्रवीत् ७ ब्रजामःशंकरंदेवाब्रह्मायाश्चगता

शिवम् कैलाशेत्वाब्रुवन्नत्वानत्तनत्तमतासुनान् ८ ब्रत्साद्यां
स्त्राब्रवीच्छंभुर्व्रजाम:शरणंहरिम् स्तीनाद्यौदेवदेवेशंसनः
श्रेयोविधास्यति ९ ब्रत्सामहेश्वनोदेवाविस्नुंनत्वानुत्तुष्टुवुः
※ देवाऊचुः ※ ३० नमोविस्नवेभत्तेसिर्वेयांप्रभविस्नवे १० नो
विस्नवेजिस्नवेवनात्तसादिग्रशिस्नवे धविस्नवेऽखिलस्पा
स्पयोगिनांपानजिस्नवे बहीस्नवेद्यनंतायनमोत्राजिस्नवे
नम: ११ ※ सनत्कुमानउवाव ※ एवंस्तुतोवासुदेव:सुना
णांदर्शनंददौ किमर्थमागतादेवाविस्नुनोक्तास्तमब्रुवन् १२

गयासुनमपादेवानत्तास्मानब्रवीन्हरि: ब्रत्साद्यायांतुतंदैत्यंचा
गमिष्यामहंतत: १३ केशवोगनुडानूढोवनंतातुंगयासुने सर्वे
श्वंस्वंसमास्थायनिजवाहनमुत्तमम् १४ ऊचुस्तंवासुदेवाद्या:
किमर्थंतिष्पतेत्वया संतुष्टाश्चागतासर्ववनंब्रूहिगयासुन: १५
※ गयासुनउवाच ※ यदितुष्टास्थमेदेवाब्रत्साविस्नुमहेश्वना:
सर्वदेवद्विजातिभ्योयज्ञतीर्थशिलोच्चयात् १६ देवेभ्योत्तिपवि
त्रोहंऋषिभ्योपिशिवाव्ययात् मंत्रेभ्योदेवदेवेभ्योयोगीभ्यश्चा
पिसर्वश: १७ न्यासीभ्यश्चापिकर्मीभ्यो धर्मीभ्यश्चतथापुन:

स्नानिम्नोतिपवित्रोहंपवित्रःस्यांसदासुनाः १८ पवित्रमस्तु
तदेवादेत्पमुक्तायमुदिवम् दृष्ट्वादेसंततःस्थास्वासर्वेहनिपुनं
ययुः १९ भूत्पेलोकत्रयेजातेभूत्यापमपुनीत्यभूत् यमदू
तादिभिः साद्धंव्रत्मलोकंततोगमत् २० व्रत्मागमू विनोदेवा
गयासुनचिलोपिताः त्वपादत्तोऽधिकात्स्वंगलोकाच्चपिता
मह २१ व्रत्माव्रवीत्ततोदेवान्व्रजामोविल्लमव्ययम् व्रत्मा
दयोब्रुवन्विल्लत्वयादत्तवनोसुनः २२ तद्दर्शनाद्ययुःस्वर्गं
भूत्पलोकत्रयंह्यभूत् विल्लकःसगुनोव्रत्मागत्वापश्यन्न

तासुनम् २३ गयासुनोब्रवीद्दृष्ट्वाव्रत्मागांत्रिदशैःसह संपू
ज्योत्थापविधिवत्स्नातःप्रश्रयान्वितः २४ अद्यमेसफलं
जन्मअद्यमेसफलंतपः यद्गतोतिथिर्व्रत्मासर्वप्राप्तंमया
द्यवै २५ योगिन्योगांगवित्सर्वलोकस्वामिन्मितस्तुतो यदर्थमा
गतोव्रत्मस्तत्कार्य्यंकृतवाम्यतम २६ ॐ व्रत्मोवाच ॐ पृथिमां
यानितीर्थानिदृष्टानिभ्रमतामया यज्ञार्थंनिर्म्मितानिपवित्रा
णिशतानितः २७ त्वपादेहपवित्रत्वंप्राप्तंविल्लप्रसादतः अतः
पवित्रदेहस्त्वंयज्ञार्थंदेहिमेसुनः २८ ॐ गयासुनउवाच ॐ

धन्योहंदवदेवेशयद्दृष्टप्रार्थ्यतेत्वया पितृवंशोकृतार्थोहंमा
तृवंशोनयेववर्द्ध त्वंयेवोद्धारितोदेवस्तवैवास्तूपकारकः
सर्वेषामुपकाराय्यागोवश्यंभविष्यति ३० इत्युक्त्वासोपतद्गो
श्वेतकल्पेगयासुतः नेऋतिंदिशमाश्रित्यतदाकोत्वाहत्वेगिनो
३१ शिरःकृत्वोत्तरेदेशेपादौकृत्वातुदक्षिणौ व्रत्वासंभृतसं
भारोमानसान्नृत्विजोस्रजत् ३२ अग्निशर्मारिमन्तंशो
णाकंजाजलिंमृदुम कुशुथिवेदकोटिन्यंतानिंकृष्यपकृपं
३३ गर्गकौशिकंवाशिष्ठं मुनिंभार्गवमव्ययम् वत्सपा

नाशनंकाश्यपंश्रुतिकेवलम ३५ श्वेतंसुनासंदमनंसुहोत्रं
कंकमेववत्सौकालिंवमहावातुंजीगीषमंत्यंववत्स ३६ दधिपं
वमुंविप्रंऋषभंकर्कमेवत्व कात्यायनंगोभिलंवमुनिमुग्रंमहा
व्रतम। ३७ सुपालकंगौतमंचतथावेदशिरोव्रतम अगस्तिमा
नमग्र्यंवादुलासंवदानुकम। ३८। आत्रेयंवाष्णोगिनिशमी
पमन्यंमहाव्रतम गोकर्णंविगुहावासंशिरवंडीनमुपावतम ३९
एतान्मोक्षुविप्रेन्द्रान्येथात्रोकपितामहः पत्निकल्पाकनोधागं
गयासुतश्चनीतके ४० अग्निशर्मोपपंचाग्नीन्मुखादेतान्यथास्र

GOVT. MUSEUM VEMORIAL

ऋत दक्षिणाग्निगार्हपत्यमावाहनीयंतपोऽव्ययः ४१ सभायस्य
यौदेवर्षयेषुयज्ञाःप्रतिष्ठिताः यज्ञस्यवघ्नतिष्ठार्थंविप्रेभ्यो
दक्षिणांददौ ४२ हुत्वापूर्णाहुतिंव्रत्नात्नात्वावाभ्येसुताः
यज्ञवाटंसुतैःसार्द्धंसमानीयमनोपयत ४३ व्रत्नराजःसर्वशि
ष्टोसनस्मेचोच्छितंशुभं चलितश्चकितोव्रत्नाधर्मराजमभा
षत ४४ ज्ञाताऽहंतेवशित्वात्तामानीयाग्रधावय देवस्यशी
घ्रंशिनस्तांधावयेममाज्ञया ४५ निश्चत्यार्घ्यमभ्युत्था धाव
यन्नस्तत्रेशित्वाम् शित्वायांधानितायांतुसशित्वश्चासुतो ब्रव

ऋत ४६ देवानूवेयनूद्वादीशिलायांनिश्चलांकृत्व निष्कंतुदेवा
स्कत्वादेवश्चमुनयःस्थिताः ४७ देवापदेर्ल्लक्षयित्वातथा
पिचत्रिनोमुनः व्रत्नाथयाकुलोविष्णुगतः क्षीरोधिशायिनम्
४८ तुष्टावप्रणतोभूत्वानत्वावाप्याहतः प्रभुः व्रत्नोवाच व्रत्ना
राजस्पतिनाथंनमामिजगतांपतिम ४९ गतिंकीर्त्तिमतांप्राणांमुक्ति
मुक्तिप्रदायकम विष्णुरुवाचोग्रवीद्विष्णुदेवत्वांस्तोतिपद्मजः ५०
हरिनाहनयस्वत्वंविष्णुः सतमानयत् ब्रजमूवेतनः कस्मादाग
तोसिवदस्वतत् ५१ व्रत्नोवाच देवदेवकृतेयोगेप्रववालगया

सुतः शिलायांदेवनूपिराणांस्तुतायांतस्यमस्तके ५२ नृड्रादिपुत्र
देवेषुसंस्थितेष्वसुनीवलत्त इदानींनिश्चलार्थंहिप्रसादंकुनुमा
धव ५३ व्रतराणोवचनंश्रुत्वाघाकृष्यस्वशानीतः मूर्तिदेवानि
श्चलार्थव्रतराणोभगवान्कृतिः ५४ आनीयमूर्तिंव्रतापिशिलायां
समधानव्रत तथापिचलितोवीक्ष्यपुनर्देवमथाह्वयत ५५ आग
स्यविष्णुक्षीराब्धौशिलायांसंस्थितोभवत जनार्दनाभिधानेनपुं
डरीकाक्षनामतः ५६ शिलायांनिश्चलार्थंहिस्वयमादिगदाधनः
निश्चलार्थंपंचधासीच्छिलायांप्रपितामहः ५७ पितामहोयफल्ची

नाम.
१०

शः केदानःकनकेश्वनः व्रतास्थयंस्थितस्तत्रगजनृपोविनायकः
५८ गणादिस्पश्चोत्तनाकोदक्षिणार्कस्त्रिधानविः त्रेत्तीशीना
भिधानेनस्थितावेमंगलाह्वयात् ५९ गायत्रीवेवसावित्रीत्रिस
ध्येसनस्वती इन्द्रोरुद्रस्तिथिःपूषावसवोष्टौमतावलाः ६०
विश्वेदेवाश्वाश्विनेयौमनुनोविश्वनायकः सयक्षोनगंधर्वा
स्त्यदेवाःस्वशक्तिभिः ६१ आघयागदयावासोयस्मादे
त्यःस्थितीकृतः स्थितईसेवतनिणानस्मादादिगदाधनः ६२
उत्तेगणासुनोदेवान्किमर्थंचंचितोह्यहं यज्ञार्थंव्रतराणोद

त्रिंशतीनममत्वंमया ६३ विस्तोर्ध्वनमात्रेणकिंतयानिश्चलो
ध्रुवम् यत्सुनैःपीडितोत्यर्थंगदयाहतिणातया ६४ पीड्य
श्चयद्यहंदेवीप्रसन्नास्तुवेसदा गदाधनादयस्तुष्टाप्रोचुःसा
दिगदाधनाः ६५ वनंव्रहिप्रसन्नास्मोदेवान्प्रावोचयासुनः
गयासुनउवाच यावत्पृथ्वीपर्वताश्चयावदाचंद्रतारकाः
६६ तावत्स्थिलासांतिष्ठंतुब्रह्मविष्णुमहेश्वराः श्रेन्पेक्षस. नाम.
देवासकलामनाम्नातेत्रमस्तुच ६७ पंचक्रोशंगयाक्षेत्रं ११
क्रोशमेकंगयाशिरः तन्मेसर्वतीर्थेभ्यःप्रयच्छंतुहितं

नराणम् ६८ स्नानादितर्पणंकृत्वापिंडदानात्कलाधिकम्॥
महात्मानंसतस्त्वंचकुलानांबोद्धनेन्नरः ६९ यत्कायत्नस्व
रूपेणपूयंतिष्ठंतिसर्वदा गदाधरः स्वयंलोकान्पूयात्स
र्वविघ्ननाशनम् ७० श्राद्धंसपिंडकंयेषांब्रह्मलोकंप्रयांतुते
ब्रह्महत्यादिकंपापंविनस्यतुत्वसेवनाम् ७१ नैमिषंपुष्क
रंगंगाप्रयागंचविमल्लिकम् एतान्यन्यानितीर्थानिदिवि
भुव्यंतरीक्षतः ७२ समायांतुसदोन्नाप्रयच्छंतुहितंसुनाः
किंवहुक्त्वासुतेषाणांयुष्मास्वेकापिदेवताः ७३ वैन्न

निषेदतुर्वापिसमयः प्रतिपात्मतान् गयासुनवचः श्रुत्वा
प्रोचुर्विस्वादयःसुताः ७४ त्वयायत्प्रार्थितंसर्वंतद्भविष्म
स्पशंसयम् अस्मत्प्रसादान्वैप्राप्त्वायास्यंतिपरमांगतिम्
७५ देवैर्दत्तवतोदैत्यैरर्थितोनिश्चलोभवत् स्थितेषुवैव
देवेषुत्रास्तरोभ्योददौध्वजः ७६ ग्रामास्तुपंचपंचाशत्पं
चक्रोशंगयांतथा गृहान्कृत्वाददौदिव्यान्सवेपिस्वतस्तं नाम
पुतान् ७७ कामधेनुकल्पवृक्षंपांचजनादिकान्तथा म १२
हानदींक्षीरवहांघृतकुल्यांतथैवच ७८ मधुस्रवांमधु

कुल्यांदध्याज्यास्रवंतांसिच सुवर्णदीर्घिकांश्चैववह्नं
नाद्रिपर्वतान् ७९ सर्वभोज्यफलादींश्चसर्वत्रत्रास्रजं
ददौ नयावयेत्वंविप्रेन्द्रास्मान्नुक्षादवज्रः ८० द
त्वायद्योव्रतलोकंनत्वाघादिगदाधनम्। धर्मान्नएतत्र
धर्मंयस्माघ्नेपयाचिते ८१ धर्मयागेबलोमाद्रैप्रनिगृह्य
धनादिकम् ततोव्रतासमागम्यत्रास्तणास्तान्छशोपह ८२
कृतवंतोयतोलोभंमदत्तेष्वखिलेषुव तस्मात्तुष्णाधिका
यूयंभविष्यंतिसदाद्विजाः ८३ युष्माकंस्याद्धनिवाहान

दीपाषाणपर्वताः नद्यादयोवानिवाहामरामयाज्ञातयागहाः
८४ कामधेनुःकल्पवृक्षःसत्लोकमुपनिष्क्रान्ताम् एवंशप्रा
व्राजणास्तेप्रार्थयंतोवृषनजाम् ८५ त्वयावदत्तमखिलंत
स्सर्वंशापतोगतम् जीवनार्थंप्रसादन्नोभगवन्कर्तुमर्हसि
८६ तत्श्रुत्वाव्राजणान्व्रजाप्रोवाचेदंदयान्वितः तीर्थेपि
जीविकार्थंयूयमावद्राकंभविष्यथः ८७ लोकाःपुराणाःगया
यांयेश्राद्धिनोव्रजन्तलोकगाः युष्मान्पेपूजयिष्यन्तिनेवह
पूजितःसदा ८८ आक्रांतंदैत्यजठरंधर्मेणाविरजाद्रिणा·

नाभिकूपेसमीपेतुदेवीचविरजास्थिताः ८९ तत्रपिंडांश्चिकृ
त्वात्रिस्सप्तकुलमुद्धरेत् महेन्द्रगिरिणानस्मकृतोपाद्रोसुनिश्च
लो नत्रापिपिंडंकृत्वसप्तकुलमुद्धरतेनरः ९० ॐ श्रीवायु
पुत्राणोप्येतत्वात्राहकृत्येगयामाहात्म्येद्वितीयोऽध्यायः २ ॐ॥
नारदउवाच· कथंशिलासमुत्पन्नाययाकोतोगयासुरः कि
रूपंकिंचमाहात्म्यंतस्याःकिंवदनामच ? सनत्कुमारउवाच·
श्रोस्त्रीद्रमोमहातेजाःसर्वविज्ञानपारगः विश्वरूपाचतत्पत्नी
महाव्रतपरायणा २ तस्यांधर्मात्समुत्पन्नाकन्याधर्मव्रता

सती सर्वलक्षणासंपूर्णालक्ष्मीर्विगुणाधिका ३ तस्यांयेतुरु
णाभूमासंस्तेनिष्कंनिजगत्त्रये धर्मोधर्मव्रतायास्तुत्रिलोकेषु
मार्गयन् ४ नानुरूपवरंतेधर्मोक्तावनसिद्धये तपःकर्तु
वनार्थंत्वेतथेत्युक्तावनयो ५ कन्यासाचतपस्तेपेसवेषां
दुस्तरंवरम् वासुभक्ताश्चेतकल्पेयुगानामसुतंपुत्र ६ ब्र
ह्मणोमानसःपुत्रोमनीषिनमिविश्रुतः पर्यटन्पृथिवीसर्वां
कन्यावत्तंददर्शसः ७ रूपयौवनसंपन्नापरमेतपसिः
स्थिताम् पप्रच्छधर्मनीविस्तांकस्त्वंकस्यासितद्द ८ रू

पेणानेनमांभीरोविमोहयसिसुव्रते व्रतात्मजोहंविख्यातो
मनीविर्वेदपारगः ९ मनीषेवचनंश्रुत्वाकन्याप्रोवाचनंतु.
निम् अहंधर्मव्रतानामधर्मपुत्रीतपोन्विता: १० पतिव्रतार्थं
विप्रेन्द्रवेनामिवरमंतपः धर्मव्रतामनीविस्तामुवाचप्रीतिपू
र्वकम् ११ पतिव्रतादर्शनार्त्रेभविष्यतिपतिव्रते पतिव्रतेच्छ
याप्टथ्वींविचरनिश्रनिशम् १२ त्वंचपतिव्रताजाताभजे
त्वांभजमांवत्स लोकेनत्वोद्दशीकन्याममतुल्योनतेवनः १३
धर्मव्रतेधर्मपुत्रीतस्मात्त्वंभजमेधुना धर्मव्रतामुनिप्राह

धर्मेयावत्सुव्रते १४ तत्श्रुत्वाधर्ममगन्मुनिंधर्मेदृदर्शह
तेजःपुंजवतंनत्वाऽऽसनाद्यैर्दिनावर्यत १५ किमर्थमागतः
पृष्ठोमनीषिधर्मानब्रवीत् कन्यार्थंभ्रमताप्यदृष्ट्वानेकन्य
कावना १६ मद्यकन्यावतांदेहीत्येवंस्तवनविष्यन्ति अघ्यं
दिनासमभ्यर्चधर्मःप्रोचेतथेतितत् १७ धर्मव्रतासमानी
यदत्तवांस्तांमनीवये ब्रात्मेणविवाहेनवुनस्तादिकंददौ
१८ वरंवदत्तवांस्तस्मैतद्वाक्यंवतथाकृतम् अग्निहोत्रेणा
सक्तिंस्वाश्रमंतंद्विजोनयत् १९ त्रेमेमुनिस्तयासार्द्धय

नाम. १५

याविप्लुःश्रियासह पार्वत्यावयथाशंभुसनस्त्यायथा
घजः २० जत्रेपुत्रेशनंतस्यांमनीवेविप्लुगोपमम् मनी
विष्फलपुष्पार्थंवनंगत्वासमागतः २१ स्नातकदोवितां
पत्नीमुवावेत्तिपतिव्रतांम् भुक्तानुशयनस्थस्यपादसंवा
हनंकुरु २२ धर्मव्रतांतथेत्युक्त्वाशयनस्थस्यसामुने पाद
संवाहनंचक्रेघृतेनाभ्यंजनत्सना २३ निद्रायमानेयमुनौ
व्रत्नातिदेशमागतः दृष्ट्वाव्रत्नारामनसार्चयित्वाप्रभुम्
२४ पादसंवाहनंकृत्वाऽत्रिंव्रत्नारामपूजयत् मृत्पाकुर्वा

समुत्तस्थौमत्वासावगुणोर्गुरुम् २५ अर्घपाद्यादिकंदत्वाव्रतो
णांसमपूजयत् सस्कृतांपतिशयांविप्रामुमकृताञ्जः २६
एतस्मिन्नंतरेमत्तोसमुत्तस्थौस्वतपसः धर्मव्रतामपश्यत्सवि
प्रः कुद्धःशशापताम् २७ पादसंवाहनत्पक्षामस्मादाज्ञांविलोप
मे गतान्यत्रततःपापास्थापदग्धाशिलाभव २८ मत्तोधर्मव्र
ताश्चप्रामनीचिप्राहकोपिता शपानेत्वयिसप्राप्तेस्नात्वजन
कोगुरुः २९ त्वयोत्थायत्किर्तव्यंस्वगुरोःपूजनंसदा मया
नुधर्मचात्रिरपातवकार्य्येकृतेमुने ३० अदोषात्यतःशप्ता

नस्मात्थापंदुदामिते त्वंचशापंमहादेवाद्गुर्तः प्राप्यस्पर्शसयम
३१ व्याकुलंतंपतिंदृष्ट्वाव्याकुलागात्प्रजापतिम् नत्वाशापान
व्रह्मारणामग्निप्रज्वात्स्ववेधनैः ३२ गार्हपत्येस्थितावक्त्रेनपः
पवमदुश्चनम् तथाशप्तोमनीविश्चेतपस्तेपेसुदानुणाम् ३३
पतिव्रतायास्तपसामनीवेतपसातथा कृन्द्रादेयश्चसंतप्तोग
तास्तेशनणांहतिम् ३४ उवुःस्त्रीनामुधोसुप्रेसंतप्तास्तप
साहते पतिव्रतायाश्चमुनेत्रैलोक्यंनेत्तुकेशव ३५ कृन्द्रादी
नांवचःश्रुत्वाविप्रुधर्मव्रतांपमो एतस्मिन्नेवकालेतुप्रबुद्धो

श्रीः भगवानजः ३६ उवुः धर्मव्रतांदेवाग्निस्थांसहकेशवाः अग्नि
१७ मध्येतपः कर्तुंकस्यशक्तिः पतिव्रते ३७ त्वयाकृतंयत्प
तमंसर्वलोकभयंकरम् वनंवनंधर्मज्ञेअस्मतोयद्भी
षितम ३८ विस्वादीनांवचःश्रुत्वादेवान्धर्मव्रताब्रवीत्
भर्तृशापमशक्तोहंनिवर्तयितुमोजसा ३९ दत्तोमनीविना
शापोमद्ध्यंसंप्रपद्यतु धर्मव्रतांवचःश्रुत्वाप्रोचुस्तांसुव्रताः नाम
पुनः ४० धर्मव्रतेधर्मपत्नीशापोयंपतमर्षिणा दत्तस्तेननि १७
वर्तुंशक्तोदेवद्विजातिभिः ४१ तस्मादन्यंवनंब्रूहियतोध

र्मस्यसंस्थितिः भवेद्यत्रिषुलोकेषुवेदाःस्पृशव्रते ४२ देवानां
वचःश्रुत्वादेवान्धर्मव्रताब्रवीत् भर्तृशापान्मोचयितुंशक्तोस्म
यतोमनाः ४३ मद्ध्यंवनंप्रयच्छध्वमेवंविधमनुत्तमम् शिलाहं
हिभविष्यामिवत्सादपावनीशुभा ४४ नदीनदाश्चतीर्थदेवा
दीप्योतिपावनी ऋष्यादिभ्योमुनिभ्यश्चमरुद्भ्यदेवेभ्यएव च ४५
त्रैलोक्येयानिलिंगानिव्यक्ताव्यक्तात्मनास्थिपि तानितिष्ठंतुम
द्देहेतीर्थनृपेणासर्वदा ४६ तीर्थान्यपिचसर्वाणिनक्षत्रप्रमु
खास्तथा तिष्ठंतुदेवासकलादेव्यश्चमुनयस्तथा ४७ शिलो

स्थितेषुतीर्थेषुस्नानंकृत्वायतर्प्पणम् श्राद्धंसपिंडकंयेषां
प्रतलोकंप्रयांतुते ४८ गदाधरोदृश्यतीर्थसर्वतीर्थोत्तमो
त्तमम् मुक्तिर्भवतिपितृणांकर्त्तृणांश्राद्धतः सदा ४९ जत्रा
युजांडुजावापिश्वेदवावापिवोद्विजाः स्वकदेहशिलायांते
यान्तुविलुस्वनूपताम् ५० यथास्थितिहनोसर्वेयज्ञाःपूर्णा
भवंतिहि तथाश्राद्धतर्प्पणंवस्त्रानंचात्रयमस्थिह ५१ म
मदेहेसुतेशानांयेजपंतिश्रुतादिकं श्रविनेशापितेसिद्धासि.
द्धिर्भोजोभवंतिवै ५२ पितृणांकुलसालस्वमात्मानंसहित

नरः श्राद्धादिनासमुद्धरस्वविलुलोकंनयेद्ध्रुवम ५३ मावत्ये
हिमुनिश्रेष्ठागंगाघाश्चह्रदाःप्रभा समुद्रोघासनोमुख्यामा
नसाघासुनेश्वराः ५४ नरोश्राद्धंविधत्तामुक्रमेनिवसंतु
मे शनिवेऽनिसमायांतुकविन्तोयांतुदेवताः ५५ एकोविलु
स्त्रिधामूर्त्तिर्विलुस्कीर्यतेबुधैः तावच्छिलायांसवर्तिष्ठतो
यीशासहदेवतैः ५६ सदातिष्ठंतुसनयोगधवरणागरणा
श्चये यावद्भवंतिम्लोढुंतावत्तिष्ठंतुवंशिका ५७ ममदेह
शमर्पेवयेजपंतिपंतिव जुह्वत्यग्नोतुतेषावैतदक्षयंवो

GOVT. MUSEUM

गायंतिदेवास्त्वमहात्म्यंमुनिपुंगवा: १ शिलास्थितापृथिव्यासा
देवनृपातिपावनी विचित्रारूपशिलातीर्थंत्रिषुलोकेषुविश्रुतं
२ तस्यासंस्पर्शनात्लोकासर्वेहनिपुनंययु: मृत्वेलोकत्रये
जातेभूत्वायमपुनीयभूत्त 3 यमरुद्रादिभिर्गत्वाउवेक्षता
गामनुत्तम् अधिकानंगयेशाद्यंयमदंडंपितामह ४ यम
मूचेत्ततोव्रतास्वगृहेधानयस्वतान् व्रतोक्तोधर्मनाज्ञस्तुग
हेतांसमधानयत् ५ यमोधिकानंस्ववक्रेपापिनांशासनादि
कम् एवंविधागुनुत्तनाशिलाजगतिविश्रुता: ६ मयाव्रतो

श्री· यथाविष्णुर्यथादेवोमहेश्वरः ब्रह्मातथेयंदेव
२० नूपिण्डा २ गयासुरस्यशिरसिगुरुत्वाच्चालितायतः अतः प
वित्रयोयोगःपितृणांमोक्षदायकः ६ पवित्रयोर्द्वयोर्योगःपि
तृणांमोक्षदायकः पवित्रयोर्द्वयोर्योगेतयमेधमजोकनोत्त
भागार्थमागतान्दृष्ट्वाविस्वाद्यानब्रवीत्थिंता शिलास्थितेप्रति
ज्ञांतेकुर्वंतुपिंडमुक्तये १० तूष्णींस्थितास्तुशिलायांतेदेवाविस्वा नाम
दयस्थिता शिलारूपेणामूर्तास्त्रयंदेवताः ११ मूर्ता २०
मूर्तस्वरूपेणास्थितापूर्वप्रतिज्ञया दैत्यस्यमुंडपृष्ठेयुयस्मा

त्सासंस्थिताशिला १२ तस्मात्समुंडपृष्ठाद्रिः पितृणांब्रह्मलो
कदः आच्छादितःशिलापादः प्रभासेनाद्रिणायतः १३ मा
सितोभास्करेणोक्तिप्रभासः पनिकीर्त्तितः प्रभासतिविनिर्मि
तशिलांगुष्ठोविनिर्गतः १४ अंगुष्ठोस्थितईशोपिप्रभासेशः
प्रकीर्त्तितः शिलांगुष्ठैकदेशोयःसाचप्रेतशिलास्मृताः १५
पिंडदानाच्चतस्मात्सांप्रेतत्वान्मुच्यतेनरः महानदीप्रभासो
योः संगमेस्नानकृन्नरः १६ नाम्नादेव्यासहस्नातोनामंती
र्थंतत्स्मृतम् प्राथितोथमहानद्यानामस्नातोभवच्चतः १७

श्रीं नामतीर्थततोभूत्वात्रिषुलोकेषुविश्रुतम् जन्मान्तनश्या
२१ शाय्रंयत्कृतंदु:कृतंमया १८ तत्सर्वंविलयंयांतुनामती
र्थनिमज्जनात् मत्रेणानेनय:स्नात्वाश्राद्धंकुर्वीतमानवा:
१९ नामतीर्थपिंडदत्तुविष्णुलोकंप्रयात्यसौ तथेत्युक्त्वास्थि
तोनाम:शीतयाभवताश्रमे २० नामनाममहावाहोदेवानाम्
नयंकनः त्वान्तमस्पेहदेवेशममनश्यतुपातकम २१ म
त्रेणानियत:स्नात्वाश्राद्धंकृत्वासपिंडकम् प्रेतत्वात्तस्य
पितरोविमुक्ता:पितृतांययु: २२ श्रापरत्वमस्तिदेवेशज्यो

नामतीर्थमेवत्व पापंनाशयमेदेवमनोवाक्कायकर्मजम् २३
नमस्कृत्यप्रभासेशंभासमान:शिवंव्रजेत् तंवशंभुनमस्कृ
त्यकुर्य्याद्धाम्पवलितंतत: २४ शिलायांजघनंभूय:समाक्रा
न्तंनगेनच धर्मराजेनसप्रोक्तोनगश्चनिनग:स्मृत: २५३९
यमराजधर्मराजोनिश्चलार्थंवसस्थितो नाम्नावलिप्रदा
स्यान्मिपितृणांमुक्तिहेतवे ये श्यानोश्यामशवलोवैवस्वन्क
लौदुंवौ नाम्नांवलिप्रदास्यान्मिस्यातामेतावहिंसको २७ ऐ
न्द्रवायुणावायव्यायाम्यावैनैऋतास्तथा वायस: प्रतिगट

ण्डहन्तुमौपिंडंममोक्षितम २८ शिलायांदक्षिणेतस्तेस्थापितःकु
शपवित्रः निमित्तादिस्वमीशाणाभागिनेऽमनेश्चनौ २९ वन्तोद्वौव
नृणोनृद्राःवत्वानःपितृमोक्षदाः मनताश्रमनमासाश्चतान्नमत्पृज
येन्नतः ३० पापेभ्योश्चोपपापेभ्योमुच्यतेपितृभिःसह मत्रकृत्वा
पिंडदर्वेभनतस्पाश्रमेनतः ३१ स्नातःश्राद्धादिकंकृत्वात्तिकृत्वो
पिनतीयते गयायावाक्षयंश्राद्धेजपहोमतपांसिच ३२ सर्वमा
नंत्समाहुर्वेयिदत्तंमनताश्रमे वतुर्युगस्चनूपेराचतश्रोनविमूर्त्तयः
३३ दृष्ट्वास्पृष्ट्वापूजितास्ताःपितृणामुक्तिदायिकाः मुक्तिवामनई

सेवतानकारव्योविधिःपनः ३४ संसारार्णवत्रस्तानांनवावे
तौसुनेश्चनौ तानकंन्नलविश्वेषांमतानांजीवतामिदम ३५ त्रि
विक्रमंचन्नलारायःपश्येस्पुनुषोत्तम पितृभिःसहधर्मात्मास
यातीपनमांगतिम ३६ शिलायावामहस्तेपितथाशुचनकोगि
निः स्थापितःपिंडदत्तन्नपित्तन्नलपुनंनयेत ३७ नैमिषान
ण्यपार्श्वेतुरंजेन्नलासुनेःसत मुख्यसन्नंतिततीर्थदेवास्तत्र
दैस्थिताः ३८ तेषुतेषुपदेशेवतीर्थेषुमुनिसत्तमः यत्कं
विदशुभंकर्मतत्सराश्चंतिनानद ३९ तनैमिषवनंपुराणंसोवि

तंपुराणपुनुषैः तत्रव्यासःमुक्तःपैलकराणवेधाशिवोहनिः ४०
तेषांदर्शनमात्रेणामुच्यतेपातकैर्नरैः वामहस्तेशिलायास्तु
तथावोद्यंतकोगिरिः ४१ सपर्वतसमानीतोद्यगास्तेनमहात्म
ना तत्रस्नात्वातपश्चोग्रंचक्रात्तः ४२ तत्रागस्त्यहिवनकु
ंत्रैलोक्यंसुविदुर्लभम् यत्रमुन्यष्टकोसिद्धतपस्तत्वाशिवं
गतम् ४३ कुंडेमुन्यष्टकेनत्वापितॄन्स्नात्वापुनर्नयेत् अगस्त्य
नाथदेवर्षेउदयाद्रेर्महात्मना ४४ शिलायावामहस्तेपिस्था
पितोगिरिवाद्दशुभः वादित्राद्यैर्दिव्यगीतैर्नाटयेवादित्रको

गिरिः ४५ तत्रविद्याधरोनामगंधर्वेश्चसांगणैः समेतोद्या
पिगीतानिदिव्यानिसृजगायती ४६ मोहनश्चसुनीथश्चशौल्व
योमोहनोत्तमः पर्वतोनारदोध्यानीसंगीतीपुष्पदंतकः ४७ हा
हाहूहूश्चतेगीतनादप्रवक्रिरे तथाचित्ररथोनामस्वर्गध
र्वसंवृतः ४८ गायंतिमधुरायेवगीतान्सदोमहोत्सवो श्रुतः
सपर्वतोदेवैःसेव्यतेऽद्यापिनित्यसः ४९ धर्मोज्ञास्तत्रदेव
शोहरोभस्मांगनागवान् पार्वत्यासहितोनूद्रः पर्वतोगीतनादि
ते ५० मोदतेपूजितोद्यात्तः पितृणांपत्रमागतिः गयायांपत्र

मात्माहि गोपतिर्वगिदाधनः ५१ क्रीयतेवैश्ववीमायात्तयाबूद्धा
र्क्यामुने शिलायादक्षिणोत्तरेभस्मकूटोगिरिर्धृतः ५२
धर्मराजेनतत्रास्तेआगस्त्यःसहभार्यया आगस्त्यस्मपदेस्ना
तःपितृदोव्रतलोकदः ५३ पितृभिःसहधर्मात्मापूज्यमानो
दिवौकसैः आगस्त्योभगवान्तत्रतपश्चोग्रंचकारते ५४
व्रतेनास्तुवतंतेमैमाहात्म्यमुविदुर्लभम् लोपामुद्रानयाभा
र्यापितृणांपत्नमांगतिम् ५५ तत्रागस्त्येश्वरंदृष्ट्वामुच्यतेब्र
तेनस्त्रिया आगस्त्यवसभार्यंचपितृन्व्रतमपुनन्नयेत् ५६

कुंडिनाथस्तपस्तेपेसीनाद्रेर्दक्षिणोगिनौ वटोवटेश्वरस्तत्र
स्थितश्चप्रपितामहः ५७ तस्माद्गत्वाविनशीकुंडंपश्चिमेकपि
लानदी कपिलेशोनदीतीत्रेआमासोमेसमागमे ५८ कपिला
यांनरःस्नात्वाकपिलेशंसमर्च्यच कृतेश्राद्धेपिंडदानेपितरो
मोक्षमाप्नुयुः ५९ तत्रानिधानाद्गिरिवादागतोघंतकादनुः
तत्रसावस्वतंकुंडंनरस्वर्गोपकल्पिताम् ६० शुक्रस्तत्रसु
तैः सार्द्धंशंडामर्कादिभिःप्रभुः तत्रनत्रमुनिद्वारंपदेषुमुनि
सत्तमः ६१ श्राद्धपिंडादिकृत्स्नानःपितॄन्स्नानपतेनरः शि

कायावामहस्तेवगृध्रकूटोगिनिर्धनः ६२ गृध्रनूपेरासंसि
द्धास्तपस्तप्त्वामतर्षयः अतोगिरिर्गृध्रकूटान्स्तन्नेगृध्रेश्वि
रःस्थितः ६३ दृष्ट्वागृध्रेश्वरंनत्वायांतिशंभोःपदंनरः न
त्रगृध्रेगयायांचपिंडदःशिवलोकभाक् ६४ तत्रगृध्रवटंन
त्वाप्राप्नकामोदिवंव्रजेत् अगामोर्त्तपापमोक्षंशिवंदृष्ट्वाशि
वंव्रजेत् ६५ मूलक्षेत्रेचतत्रास्तेपिंडदःशिवलोकभाक्
आदिपालेनगिरिणासमाक्रांतंशिलोदनम् ६६ तत्रास्ते
गजनूपेराविघ्नेशोविघ्ननाशनः तंदृष्ट्वामुच्यतेविघ्नैस्त

न्त्रत्नपुनंनयेत् ६७ नित्यंवेमुंडपृष्ठस्पदेवदानूवनंत्वभूत्
मुंडपृष्ठानविंद्रोद्दिदृष्ट्वापापंविनाशयेत् ६८ गयानाभौसु
षुम्नायांपिंडदःस्वर्नयेत्पितृन् शिलायावामपादेतुस्थापि
तःप्रेतपर्वतः ६९ धर्मव्रजेनपापेभ्योगिरिःप्रेतशिलाभ्र
यः पादेनदूनेनिःक्षिप्तःशिलयापापभावतः ७० गतःशि
लायासंसर्गात्प्रेतकूटः पवित्रताम् प्रेतकुंडंतत्रास्तेदेवा
स्तत्रपदेस्थिताः ७१ तत्रपिंडादिकंकृत्वाप्रेतत्वान्मोचयेत्
पितृन् पृथक्स्थितास्त्रवतोविघ्नकानिराएवते ७२

द्धिनासर्वान्पित्तन्त्रत्मपुनंनयेत् २७ क्रौंचनूपेणाहिर्मु
निमुंडपृष्ठेनपोकनोत् तस्मपादाकितोयस्मात क्रौंचपाद:
स्तत: स्मृत: २८ स्नातोजलाशयेत्तत्रनयेत्स्वर्गकुलत्रये
वलि:काकशिलापांचकाकमोक्षणामोक्षद: २९ मुंड
पृष्ठस्यसानोहिलोमशोलोमहर्षणा: द्वावेतोपवमंतस्त्वातप:
सिद्धिपनांगतो ८० श्राहृतास्तुशत्तिकेषालोमशोनमुंड
नदी स्तावतीवेत्रवतीचंद्रभागासरस्वती ८१ कावेरीसि
धुवीनावचंदनाचशतिद्रुना वाशिष्ठिसत्यृगंगायमुना

श्री. गंडकीन्दिना ८२ महावैतरणीनामनि: क्षीनाचदिवौक
२७ सा: शानवत्सलकनंदाचउदीचीकनकाह्वया ८३ कौशि
कीब्रह्मदाज्पेक्षासर्वाघविनमोचनी कृमिवीणावमरावती
घेनघोमुक्तिदायिके ८४ श्रातन्तेशनितोम्रेछे लोमहर्षणासू
तस्तात नपस्तुप्रभावेननमुदामुनिपुंगवा: ८५ तासुस्नवो नाम
सुमु:स्नात्वापिंडद:स्वर्नयेत्पितृन ब्रह्मयोनिप्रविष्याथ २७
निर्गछेच्चस्तुमानवः ८६ पतन्नरस्तसमातीतनिर्मुक्तोयोनि
संकटात् नि: क्षीनाम्पापुष्करिणीस्नात:श्राद्धादिकनर: ८७

कुर्य्यात्कौंचपदेदिवेनियमाद्वाशनत्रयम् सर्वापित्तन्न
यैत्स्वर्गंपंवपापिनयेवये ८८ जनार्दनोभस्मकूटस्प
र्शेतुपिंडद: श्रात्मनोप्यथवान्येषांसद्यनापित्तैर्विनार्द
जीवतांदधिसंमिश्रंसर्वेतिविलुलोकगा: यत्तुपिंडोमयाद
त्तस्तवहस्तेजनार्दन: ९० श्रंतकालगतेमयित्वयादेयोग
यासूत्रे ३० जनार्दननमस्तुभ्यंनमस्तेपित्मोक्षद: ९१
पितृपात्रनमस्तेस्तुनमस्तेपित्रपिंडगयायांपित्रुपेता
स्वयमेवजनार्दन: ९२ तथात्वापुंडरीकाक्षमुच्यतेसर्व

णात्रयात् ३९ नमस्तेपुंडरीकाक्षत्रिणात्रयविमोक्षकः ९३ त
२८ क्षीकान्तनमस्तेस्तुपितॄणांमोक्षदोभवेत् वामजानुंतसंपास्य
नत्वामीमोजनार्दनः ९४ श्राद्धंसपिंडंकृत्वाभ्रातृभिःव्रत्स
लोकृभाक् पितृभिःसहधर्मात्माकुलानांशतेनव ९५ शि
लायामंकनूपेराज्यंकामंकात्मनास्थितः त्वन्नीशोविबुधैः
सार्द्धनस्माद्देवमयीशिला ९६ ॐ श्रीवायुपुराणोक्ष्वे
तवाराहकल्पेगयामाहात्म्येचतुर्थोऽध्यायः ४ नारदउवा
च ॐ कथमंमंकनूपेराख्यंतश्रादिगदाधरः कथंमंक

स्वनूपेराख्यंकाव्यंकात्मनास्थितः १ कथंगदासमुत्पन्नाय
ग्रह्योदिगदाधरः गदात्वोदः कथंवासीत्सर्वपापक्षयंकरः
२ सनत्कुमारउवाच गदोनामासुरोघासीद्बल्लाद्बलवतोद्ध
तः प्रार्थितोव्रत्सणोप्रादात्स्वान्पस्थीनिशानीवतः ३ व्रत्सणो
क्तोविश्वकर्मापिगदांचक्रेदृतंनदा तदस्योवज्रनिष्पेषैः कुन्दैः
स्वर्गेघुधानपत ४ अथकालेनमहतामनुःस्वायंभुवेक्षयित
हेतिनत्तोव्रत्सपुत्रैःस्तपस्तेपेसुदारुणम् ५ दिव्यवर्षसहस्रा
णांशतंवायुमभक्षयत् उदन्मुखंवाग्भोर्द्धवाहुश्चपादागुष्ठभ

नेराहत्येकेनातिष्ठदग्रः शीर्णपर्णानिलाशनः व्रतादी
न्तपसानुष्ठान्वनवासेनप्रदान् ७ देवैर्दैत्यैश्चशस्त्रास्त्रै
र्विविधैर्मनुजैरपि कृच्छ्रेणाराध्यवक्ष्यतेनवध्यः स्यामतोव
रः ८ तथेत्युक्तातिताप्तेतेनिर्देवानयाजयत् इन्द्रत्वमकरो
त्तेनभीतोव्रतनाशाद्यः ९ तंतेशरणंजग्मुरुक्तेनिजहौ
तितान् उचेतनिवधोयंतेनिर्देवासुरेसुराः १० महास्त्रम
प्रयच्छध्वंतेनत्राहियेननेम इत्यूचुस्ततोदेवागदानी
त्यवेदयन् ११ दधानतांगदामादौदेवैरूक्तोगदाधरः गद

ग्राहेतिमाहात्म्यदेवेभ्यःनिर्दिदेशह ह १२ गदग्रहावबद्धभ्यः
गयासुरःशिरःशिलाम् निश्चलोयंस्थितोयस्मात्तस्मादेषा
गदाधरः १३ शिलायोमंडपश्चाद्रिःप्रभासोनगपर्वतः उ
च्चंतोगीतनादश्चभस्मकूटोगिरिर्महान् १४ गृध्रकूटःप्रेतकू
टःश्चादिपालोनविंदकः पंचलोकाशलोकावैकुंठलोक
दंडकः १५ कौंचपादोऽक्षवटःफल्गुतीर्थंमधुस्रवाः दधि
कुल्याघृतकुल्यादेविकाचमहानदी १६ वैतरण्यादिनाम्न
कूपेगादिगदाधरः विष्णोःपदंसुदृपदंब्रह्मणःपदमुत्त

श्री· मम १७ कश्यपश्यपदंदिव्यंघौतस्तोयत्रनिर्गतौ पेवाग्निना
३० पदान्यत्रइन्द्रागस्त्यपदेपत्ने १८ नवेश्वकान्तिकेपस्मक्रौंचे
मानगयोत्तपि मुख्यलिंगानिसर्वाणिव्यक्तावक्रान्तनाम्नास्थितः
१९ श्राद्धोगदाधनश्चैवव्यक्तःश्रीमान्गदाधनः गायत्रीवैव
सावित्रीत्रिसंध्येपंसत्रस्वती २० गयादित्यश्चोत्तराकेदित्ति नाम
णाकेपित्रेनिषः स्वेताकेगिरणानाथश्चवसवोष्टौमुनीश्वराः ३०
२१ नृङ्गाश्चैकादशौवायतथाशत्रुश्रयोपत्ने सोमनाथश्चसिद्ध
शः कपर्दीशोविनायकः २२ नारायणोमलालक्ष्मीर्वत्साश्री

पुरुषोत्तमः मार्कण्डेयेशः कोटीशोप्यंगानेशः पितामहः २३
जनार्दनोमंगलावत्साश्रीपुरुषोत्तमः इत्यादिव्यक्तरूपे
णास्थितश्चादिगदाधनः २४ तत्तियोनाक्षसस्तस्मिन्तीवि
लुप्तंगतः वत्सरणासहनद्वापैकान्तेनिश्चलेसुनै २५ नुष्का
वाप्यंगदापाणिर्वेधाहर्षणोनिर्वृतः ※ वत्सोवाच ※ ३८
गदाधनंअपगतकालकल्मषंगयागतंगदितगुणंगुणानि
गमे गुहागतंगिरिवनगोचरंगयाविनिर्गदितमतंनु
मामितम २६ अतः श्रियंत्रिदशगणादिमुश्रियंभवः श्रि

श्री संदितिभवदानुरणाश्रियम् कलिश्रियंकलिमलमर्दनश्रियं
३१ गदाधनंनोमितमाश्रितःश्रियम् २७ दृढादृढंपरिदृढगा
ढसंस्तुतंकामादृतंसुदृढमनूढिनूढिगम् तमाढ्यगंदृढदु
निताढ्यदौकितंस्वढौकितंदृढतनंगोत्रसूक्ष्मिः २८ वि
देहकंकरणिकाविवर्जितंविजन्मकंदिनकनवेदिभूषि
तं गदाधनंध्वनिमरुवर्जितंपवनंनमाम्यहंसततमनो. ३१
दिमीश्वरम् २९ मनोगतमतिगतिवर्जितंपवनसदृशम्
श्रुतिशिवसंस्तुतंबुधैः विदात्मकंकलिगतकावरणातिगं

गदाधनंहृदयंगतंनमामितम् ३० सनत्कुमारउवाच। देवैः
सार्द्धंस्तुतश्चस्तुतस्त्वादिगदाधनः उवेवंवरणीश्चत्वंधनंत्र
स्मातमब्रवीत् ३१ शिलायांदेवतूपिरणानन्तिष्कामत्वमाविना
स्थासामोत्रत्वेमासार्द्धंनित्यंव्यक्तादितूपिरणा ३२ एवमस्तुश्रि
यासार्द्धंस्थितश्चादिगदाधनः लोकानांत्रयाणांयंजगतांमु
क्तिहेतवे ३३ सुव्यक्तःपुंडरीकात्तोजनार्दनेइतिश्रुतः देवैः
त्रगंम्यामूर्त्तिनादिभूतासनातनी ३४ सुव्यक्ताभ्येतकल्पे
सा भविष्यतिनथापुनः वानाहकल्पेव्यक्ताव्यक्तिमप्यगमत्

श्री· पुना ३५ संतानरणायलोकानांदेवानांवरणायव गयाशिर
३२ सिसुव्यक्तोभविष्यतिनसंशयः ३६ येदृच्छंतिसदाभक्तादेव
मादिगदाधनः कृष्णनोगादिनिर्मुक्तापास्यंतिहरिमंदिरम् ३७
येदृच्छंतिसदाभक्तादेवमादिगदाधरम् नेप्राप्स्यंतिधनंधान्यं
मापुत्रानोग्यमेवच ३८ कलत्रपुत्रपौत्रादिगुणाकीर्तिःसुरवा
दिकंश्रद्धयायेनमस्यंतिनाज्यंवस्त्रंपुनंतथा ३९ मुक्तावजेपुः नाम
सततंपुरुषंपुंजफलननाः गंधदानेनगोधाढ्यः सौभाग्यंपु ३२
ष्पदानतः ४० धूपदानेनराज्यंस्याद्दीपादृष्टिंप्रयच्छति ध्रुवं

जदानात्मापतानियंत्राकृत्स्नलोकभाक् ४१ श्राद्धपिंडप्रदो
यस्तुविधुनोष्यतिवैपितृन् श्रद्धयायेनमस्यंतिस्तोत्रेणादि
गदाधरम् ४२ शिवउवाच अव्यक्तरूपोयोदेवोमुंडपृष्ठा
दिरूपतः फल्गुतीर्थादिरूपेणानमाम्यादिगदाधरम् ४३
अव्यक्तरूपेणायोदेवोजनार्दनस्वरूपतः फल्गुतीर्थादिरूपेणा
नमाम्यादिगदाधरम् ४४ अव्यक्तरूपेणायोदेवोजनार्दनस्वरू
पतः मुंडपृष्ठस्वयंग्यास्तेनमाम्यादिगदाधरम् ४५ अव्यक्त
अव्यक्तस्वरूपेणापदरूपेणसंस्थितः मुखादिलिंगरूपेणान

श्री. मामादिगदाधनम् ४६ शिलायांदेवतूपिणंस्थितंब्रह्मा
३२ दिभिःसुनैः पूजितंवास्तुतंदेवैर्नमाम्यादिगदाधनम् ४७
यंवह्नौस्नातनःस्पृष्ट्वापूजयित्वाप्रणाम्यवु स्नाद्वाब्रह्मलो
कंप्राप्तिनंमाम्यादिगदाधनम् ४८ मतदादेश्वजगतोव्यक्तरूपे
कंहिकारणम् अव्यक्तंज्ञानरूपंतंनमाम्यादिगदाधनम् ४९ नाम
देहेद्रियमनोबुद्धिप्राणाहंकारवर्जितं जाग्रत्स्वप्नविनिर्मु ३३
क्तंनमाम्यादिगदाधनम् ५० नित्यानित्यविनिर्मुक्तंसत्यमा
नंदमव्ययम् तुरीयंज्योतिरात्मानंनमाम्यादिगदाधनम् ५१

सनत्कुमारउवाच. एवंस्तुतोमहेशेनप्रीत्यास्यादिगदाधनः
स्थितोदेवशिलायांसब्रह्मणाचैदेवतैःसह ५२ सोस्थितंमु
पस्पृश्यदेवमादिगदाधनम् स्तुवन्निपूजयंस्तीर्थब्रह्मलो
कंप्रयातिते ५३ धर्मार्थिप्राप्नुयाद्धर्ममर्थार्थीचार्थमाप्नुया
त् कामानवाप्नुयात्कामीमोक्षार्थीमोक्षमाप्नुयात् ५४ व
ध्यावत्सतेपुत्रंवेदवेदांगपारगम् राजाविजयमाप्नोति
शूद्रसुखमवाप्नुयात् ५५ पुत्रार्थिवत्सतेपुत्रानभ्यर्चादिग
दाधरम् मनसाप्रार्थितंसर्वंपूजाचैःप्राप्नुयाद्ध्रुवं ५६

इतिश्रीवायुपुराणोक्तेवानत्कल्पेगयामाहात्म्येपंचमोऽ
ध्यायः ५ ॐ सनत्कुमारउवाच ॐ गयामात्रांप्रवक्ष्या
मिश्रृणुनारदमत्क्रिदम् निष्कृतिःपितृकल्पराणांव्रतराणांगी
यतेपुना १ उपेतश्चेद्गयांतुभ्राद्धंकृत्वाविधानतः विधा
यकार्पटीवेशंकृत्वाग्रामंप्रदक्षिणाम् २ ततोग्रामांतनंगा
त्वाभ्राद्धशेषेणाभोजनम् ततः प्रतिदिनंगच्छेत्प्रतिग्रहंवि ग्राम
वर्जयेत् ३ प्रतिग्रहाद्यावृत्तेः संतुष्टोनियतः शुचिः स्नह ३४
कानविमुक्तोयः सतीर्थफलमश्नुते ४ यस्यहस्तौचपादौच
मनश्चापिसुसंयतम् विद्यातपश्चकीर्तिश्चसतीर्थफलमश्नुते ५
ततोगयाप्रवेशेचपूर्वतोक्तिमहानदी तत्रतोपसमुत्थायस्नात
व्यनिर्मलजले ६ देवादीस्तर्प्यित्वाथश्राद्धंकृत्वायथाविधिः
स्ववेदशाखागदितमंत्रविद्वर्जितम् ७ श्रपनंहिशुविर्भू
त्वागच्छेद्वै प्रेतपर्वतम् व्रह्मकुंडेततः स्नात्वादेवादीस्तर्प्पयेत्
सुधिः ८ कुर्य्यात्श्राद्धंसपिंडानांप्रयत्नः प्रेतपर्वते प्राचीनावी
तिनाभाव्यंदक्षिणाभिमुखःस्मरन् ९ कव्यवाट्सोनलःसोमो
यमश्चैवार्य्यमातथा अग्निष्वात्तावर्हिषदः सोमपाः पित्तदेवताः
१० आगच्छन्तुमहाभागायुष्माभिरभिरक्षिताः स्वकं नदीमाः पित्त

नोमेवकुलेजातासनाभयः ११ तेषांपिंडप्रदानार्थमागतोस्मि
गयामिमाम तेसर्वेतृप्तिमायांतुश्राद्धेनानेनशाश्वतीम १२
श्राद्धंमोक्षातुपंचांगंप्राणायामंनुयत्नतः पुनर्नावृत्तिमंति
तन्नलोकाप्तिहेतवे १३ एवंवृद्धिधिवत्श्राद्धंकृत्वापूर्वंयथा
क्रमम पित्रेणोवाथवाभ्यर्च्यमंत्रैःपिंडप्रदोभवेत १४ तीर्थे
येप्रेतशिलादौवचनूणांसघृतेनवै प्रक्षाल्यपूर्वंतत्स्थानं
पंचगव्यैःपृथक्पृथक १५ स्वैर्मंत्रैर्यथासंपूज्यपंचगव्यै ३५
श्चदेवताम यावत्तिलोमनुष्येश्चगृहीतापित्रकर्मसु १६

गच्छंतितावदसुराःसिंहंत्रस्तायथामृगाः श्राद्धकासुवदेहो
वगयायांवाचयेत्तनि १७ मातुश्राद्धंपृथक्कुर्यादन्यत्रपति
नासह वद्धिश्राद्धंतुमात्रादिगयायांपित्रपूर्वकम १८ श्र
नुष्ठकासुश्रमध्यस्थानांकुर्यात्तुमातरः पादपूर्वंसमानभ्यद
क्षिणाग्रैःकुशैः क्रमात १९ पित्रादीनांसमास्तीर्य्यसकृदत्वा
त्तिलोदकम गृहीत्वांजलिनातेभ्यःपित्तीर्थेनितत्वतः २०
शकुनामृष्टिमात्रेणादद्याद्देयपिंडकम संवंधिनस्तिला
ट्टिश्चकुशेष्वावाहयेत्ततः २१ ॐ श्राब्रह्मस्तंभपर्यंतंदेव

श्री. र्षिः पितृमानवाः तृप्यन्तुपितरः सर्वेमातृमातामहादयः २२
२६ अतीतकुलकोटीनांसप्तद्वीपनिवासिनाम् आब्रह्मभुव
नाल्लोकादिदमस्तुतिलोदकम् २३ ॐ पितापितामहश्चै
वतथैवप्रपितामहः मातापितामहीचैवतथैवप्रपितामही
२४ मातामहस्तत्पितावप्रमातामहकादयः तेषांपिंडोमया नाम
दत्तोयचैष्यमुपतिष्ठताम् २५ मुष्टिमात्रप्रमाणंचस्याद्र ३६
मलकमात्रकम् समीपत्रप्रमाणोनपिंडदचाढ्याशिनं २६
उग्रनेस्वप्नगोत्राणांकुलमेकोत्तरंशतम् पितुर्मातुश्चभार्य्या

यामगिन्यादितुस्तथा २७ पितृष्वसुर्मातृभगिन्यापत्नगो
त्राः प्रकीर्त्तिताः चतुर्विंशश्चविंशश्चषोडशश्चदशैवहि २८
नूद्वादिग्वसवश्चैवकुलान्येकोत्तरंशतम् नवोत्तनंतदिग्
वंधोनदोषोदृष्टिसंभवः २९ सकानूरणेनकर्त्तव्यंतीर्थश्रा
द्धेविचक्षणैः पिंडासन्नंपिंडदानंपुनःप्रस्वनेजनम् दक्षि
णाग्रान्नसंकल्पः तीर्थश्राद्धेष्वयंविधिः ३० ॐ अस्मत्कुले
मृतायेचगतिर्येषांनविद्यते आवाहयिष्येतान्सर्वान्कुशप
ष्ठेतिलोदकैः ३१ मातामहकुलेयेचगतिर्येषांनविद्यते आ

श्री· वाहयिष्येतान्सर्वान्कुशप्लवतिलोदकैः ३२ वंधुवर्गकुलेये
३१ चगन्तियेषांनविद्यते आवाहयिष्येतान्सर्वान्कुशप्लवतिल
तोदकैः ३३ इत्येतैर्मंत्रसजलैस्तिलैर्दर्भैश्चध्यानवान आ
वाह्याभ्यर्चतेभ्यश्चमंत्रैः पिंडप्रदोभवेत ३४ ३५ अस्मत्कु
लेमृतायेचगन्तियेषांनविद्यते तेषामुद्धरणार्थायेदमंपिंडं नाम·
ददाम्यहम ३५ मातामहकुलेयेचगन्तियेषांनविद्यते· ३७
तेषामुद्धर ३६ वंधुवर्गकुलेयेचगन्तियेषांनविद्यते तेषा
मुद्धर ३७ अजातदंतायेकेचिद्येचगर्भेप्रपीडिताः तेषा

मुद्धर ३८ अग्निदग्धाश्चयेकेचिन्नाग्निदग्धास्तथापरे विद्यु
त्प्रोतहतास्तेभ्यः पिंडंददाम्यहम ३९ दावदाहेमृतायेचसि
हतास्तथा दुष्ट्विभिः श्वगिभिर्वापितेभ्यः पिंडंददाम्यहम ४० उ
द्बंधनमृतायेचविशस्त्रहताश्चये आत्मनोपघातिनोयेच
तेभ्यः पिंडं ४१ अरण्येवर्त्मनिवनेक्षुधयातृषयाहताः भूतप्रे
तपिशाचेभ्यस्तेभ्यः पिंडं ४२ नौनवेबांधवामिश्रेकालसूत्रेच
येमृताः तेषामुद्धर ४३ अनेकजातनासंस्थाप्रेतलोकंवयेग
ताः तेषामुद्धर ४४ अनेकजातनासंस्थायेनीतायमकिंकरैः

श्री तेषामुद्धृत ४५ ननकेषुसमस्तेषुमातृनाधुवयेस्थिताः तेषा
३८ मुद्धृत ४६ पशुयोनिगतायेवपक्षिकीटसरीसृपाः अथ
वाचक्षुयोनिस्थास्तेभ्यःपिंडं ४७ जात्यन्तरसहस्रेषुस्थावरांत
स्थेनकर्मणा मानुष्यंदुर्लभंयेषांतेभ्यःपिंडं ४८ दिव्यंतिर
श्चांभूमिस्थाःपितरोवांधवादयः मृताअसंस्कृतायेवृतेभ्यःपिं
डं ४९ येकेचित्प्रेतरूपेणावर्त्तन्तेपितरोमम तेसर्वेतृप्तिमा
यांतुपिंडेनानेनसर्वदा ५० येवांधवावांधवावायेन्यजन्मनि
वांधवाः तेषांपिंडोमयादत्तोऽक्षय्यमुपतिष्ठताम ५१ पित्रवे

श्रीमतायेचमातृवंशेतथैवच गुरुष्वसृबंधूनांयेचान्येवां
धवास्मृताः येमेकुलेलुप्तपिंडाः पुत्रदारविवर्जिताः क्रिया
लोपगतायेचजात्यंधापंगवस्तथा विरूपाआमगर्भाश्च ज्ञा
ताज्ञाताकुलेमम तेषांपिंडोमयादत्तोह्यक्षय्यमुपतिष्ठताम
५२ आब्रह्मणोयेपितृवंशजातामातुस्तथोवंशभवामदीया:
कुलद्वयेमेममदासभूताभृत्यास्तथैवास्यनसेवकाश्च मित्रा
णिसर्वेःपशवश्चवृक्षाःदष्टायदृष्टाश्चकृतोपकाराः ज
न्मांतरंयेममसंगताश्चतेभ्यःस्वधापिंडमहंददामि ५३ ॐ

एतांश्च सर्वमंत्रांस्तु त्रिलिंगांतसमुच्चरेत् पिंडदानं ततो दद्यात्पूर्वं
स्त्रीणांमात्रादिकान्क्रमात् ५४ स्वगोत्रेपनगोत्रेवादंपत्योः पिं
डपात्रतिलान्दत्वा पूजयित्वाशुभोदकैः पत्निपित्र्यत्रिधासर्वान्न
शापस्पृक्षमापयेत् ५६ पितृन्विसृज्यचावम्यसाक्षिराः स्राव
येत्सुतान् ५७ साक्षिराः संतमेदेवाव्रतेशानादयस्तथा ५८ म
यागयांसमासाद्यपितृणांनिष्कृतिः कृताः आगतोस्मिगयादेव
पित्तकार्य्येगदाधरः ५९ त्वमेवसाक्षिभगवन्नन्यणांतुगयो

त्रपात् सर्वस्थानेषुवैवंस्यान्पिंडदानंततोनद ५९ प्रेतपर्व
तमारभ्यकुर्य्यात्तीर्थेषुक्रमात् तित्वमिश्रांततःशक्तेनिःक्षि
पेत्प्रेतपर्वते ६० अपसव्येनदेवर्षेदक्षिराभिमुखोनरः ए
केचित्प्रेतरूपेणवर्त्ततेपितनोमम ६१ तेस्ववृत्तिप्रियंतुराक्ते
भिः स्तित्वमिश्रितैः स्नात्वतस्तस्ववपर्य्यन्ते [illegible] त्किंचि
त्स्वचनाच्चनम मयादत्तेनतोयेनतृप्तिमायांतुसर्वशः ६२ प्रे
तत्वाच्च विमुक्तास्युः पितरस्तस्यनानद प्रेतत्वंतस्समाहात्म्या
त्कुलेचापिनविद्यते ६३ नाम्नाप्रेतशिलाख्यातागयाशि

श्री. नसिमुक्तये तीर्थमंत्रादिनूपेराास्थितश्चादिगदाधनः ६४ ॐ
४० इतिश्रीवायुपुराणोक्तेनवीनाहकल्पेगयामाहात्म्येषष्ठोऽध्यायः
ॐ सनत्कुमारउवाच ॐ आदौवपंचतीर्थेषुवोन्नतेमा
नसेविधिः स्नानंपकुशहस्तेनशिरस्यापुत्सवाक्षिणा १
उन्नतेमानसंगछेन्मंत्रेणास्नानमाचरेत उन्नतेमानसेस्नानं नाम
कृत्वोत्मविप्रऋषे २ सूर्म्मलोकादिशंसिद्धिशिखरेपित ४०
मुक्तये स्नात्वापतंप्रेतोकृत्वाश्राद्धंकुर्य्यात्सपिंडकम ३ मा
नसंहिसनोत्यस्मान्नस्मादुन्नतमानसम सूर्म्मनत्वार्चयित्वा
पसूर्म्मलोकंनयेत्सित्तन ४ ॐ नमोभानवेभक्तेसोमसोमज्ञ
रूपिणो जीवभार्गवसौम्येपवातुकेतुस्वरूपिणो ५ उन्नतान्मा
नसान्मोनीव्रजेद्दक्षिणामानसम उदीचीतीर्थमित्युक्तंतत्रोदी
च्यांविमुक्तिदम ६ तत्रस्नातोदिवंयातिस्वशतीत्रेणामानवः
मध्येकनखलेतीर्थंत्रिषुलोकेषुविश्रुतम ७ स्नानःकनक
वद्भातिननोयातिपवित्रताम तस्यदक्षिणादिग्भागेतीर्थंद
क्षिणामानसम ८ दक्षिणोमानसेचैवनीर्थंत्रयमुदाहृतम
स्नात्वातेषुविधानेनकुर्य्यात्श्राद्धंपथकपथक् ९ दक्षिणो

श्री मानसेस्नानंकृत्वात्मविष्णुरूपे सूर्य्यलोकादिशंसिद्धिसिद्ध
४१ येपित्तृमुक्तये १० व्रजेत्तस्मादिपापौघघातनायविमुक्तये दि
वंकनकमीलस्नानंदक्षिणामानसे ११ सूर्यंनत्वाविधित्वाथ
सूर्य्यलोकंनयेपितृन् ॐ नमामिसूर्य्यंतत्पूर्यपितृणांतारणा
यच १२ पुत्रपौत्रधनैश्वर्य्यमायुरारोग्यवृद्धये फल्गुतीर्थं
व्रजेत्तस्मात्सर्वतीर्थोत्तमोत्तमम् १३ मुक्तिर्भवतिपितृणांकर्त्तृ
णांश्राद्धतःसदा व्रतराणाप्रार्थितोविष्णुःफल्गुकोद्यभूवस्वा
१४ दक्षिणाग्निकुतन्नंतद्वंफल्गुतीर्थंकम तीर्थानियानि

पुराणानिभुवनेष्वखिलेष्वपि १५ तानिस्नातुंसमायांतिफ
ल्गुतीर्थंसुतैःसह गंगापादोदकंविष्णोःफल्गुस्यादिगदाधे
नः १६ स्वयंहिद्रवरूपेणतस्मादुगाधिकंविदुः अश्वमेध
सहस्राणांसहस्रंयःसमाचरेत् १७ नासौतत्फलमाप्नोतिफ
ल्गुतीर्थेयदानुयात् फल्गुतीर्थेनरःस्नात्वातर्पणंश्राद्धमा
चरेत् १८ सपिंडकंत्वसूत्रोक्तंनमेदथपितामहम् ॐ नमः
शिवायदेवायऋषिणांपतयेच १९ अघोरेवामदेवायस
द्योजातायसंभवे फल्गुतीर्थेनरःस्नात्वा... दृष्ट्वादेव

MEMORIAL

श्री गदाधरम् २० आत्मानंतारयेत्सद्योदशपूर्वादशापरान्
४२ नत्वागदाधरंदेवंमंत्रेणानेनपूजयेत् २१ ॐ नमोवासुदेवा
यनमःसंकर्षणायच प्रद्युम्नायनमःअनिरुद्धायश्रीधरायच
विष्णवे २२ पंचतीर्थानन्तःस्नात्वावस्त्रंलोकंनयेत्सित्नू
अमन्त्रैःपंचभिःस्नानंपुष्पवस्त्रालंकृतम् २३ नकुर्य्याद्यो नाम
गदापाणौस्तस्पश्राद्धमपार्थकम् नागकूटादुदग्रकूटात्पूपाच्चो ४२
त्तरमानसात् २४ एतद्गयाशिरःप्रोक्तं फल्गुतीर्थंतदुच्यते
प्रथमेन्हीविधिःप्रोक्तो द्वितीयेदिवसेव्रजेत् २५ धर्मत्रिपाद

तत्रधर्मोयस्माद्यागमकारयेत् गमनाद्भूलोकस्त्रिभिर्वस्मे
वहिनानद २६ मतंगवाप्यांयःस्नात्वातर्पणांश्चाश्रमाच
रेत् गत्वानत्वामतंगे शमिममंत्रमुदीरयेत् २७ ॐ प्र
माणंदेवताःसंतुलोकपालाश्चसाक्षिणाः मयागत्समतंगे
स्मिन्पितृणांनिष्कृतिःकृता २८ नत्कूपयूपयोर्मध्येस
र्वस्तारयतेपितन् धर्मधर्मेश्वनंनत्वामतावोधितनूनमेत्
२९ ॐ नमस्तेऽस्त्वत्यराजायब्रह्मविष्णुशिवात्मने बोधि
द्रुमायपितृणांकर्त्रेणांतारणायच ३० यस्मत्कुलेमात

वंशेवांधवाडुर्गतिंगताः त्वद्दर्शनात्स्पर्शनाच्चस्वर्गतिंयांतुशा
श्वतीम ३१ ऋणात्रयमपाकृत्यगयामागत्यवत्सनाद् त्वत्स
सादान्मतापापाद्विमुक्तोभवान्नवात् ३२ तृतीयेह्नितसनशि
स्नात्वाश्राद्धंकृत्वासपिंडकम् कृत्वास्वप्रमाणेनमंत्रेणाविधि
वत्सुतः ३३ स्नानंकृत्वामितीर्थेस्मिन्नऋणात्रयविमुक्तये श्रा
द्धंपिंडदानात्तर्पणाद्यात्मश्रद्धये ३४ तत्कृपयूपयोर्मध्ये
व्रतस्तोकंनयेत्पित्रन् गयांकृत्वोच्छ्रितोयूपोव्रतस्तंपूपइ
सौ ३५ कृत्वाव्रतसनःश्राद्धंसर्वास्नात्रयतेपित्रन् यूपंव्र

दक्षिणीकृत्यवाजपेयफलंलभेत् ३६ व्रतमारोंचनमस्कृत्य
व्रतस्तोकंनयेत्पित्रन् ॐ नमोव्रतराजायजगज्जन्मादि
हेतवे ३७ ब्रह्मादीनांवपित्रणांचतानणायनमोस्तुते गोप्रचा
रसमीपस्थाश्चाम्त्रावृक्षप्रकल्पिताः ३८ तेषांसेचनमात्रेणा
पितरोमोक्षगामिनः श्राम्त्रव्रतसनोद्भूतंसर्वदेवमयंतनूम
३९ विष्णुरूपंप्रपिंचामिपित्रणांमुक्तिहेतवे एकोमुनिःकुंभ
कुशाग्रहस्तश्चाम्त्रस्यमूलेसलिलंददानः ४० श्राम्त्रस्यशि
क्षापितवस्पत्रश्चाएकाक्रियाद्वेऽर्थकनिप्रसिद्धा ततोयम

श्री. वलिंक्षिप्त्वामंत्रेणानेनसंयुतः ४७ ॐ यमराजधर्मराजो
४४ निश्चलार्थंव्यवस्थितो नाम्नावलिंप्रदास्यामिपितॄणांमुक्तिहेत
४२ वेस्वानोश्यामशवलौवैवस्वतकुलोद्भवौ नाम्नावलिंप्रय
च्छामिनक्षेतांपथिसर्वदा ४३ ऐन्द्रवानलवायव्यायाम्यांवै
नैऋतास्तेया यायसाःप्रतिगृह्णन्तुभूम्यांपिंडंमयार्पितम
४४ फल्गुतीर्थेवसुर्यस्मिन्नानाद्विकमथोच्यते गयाशिर नाम
स्याथश्राद्धंप्रदेकुर्य्यात्सपिंडकम ४५ साक्षाद्गयाशिरस्तत्र ४४
फल्गुतीर्थंश्रेयस्कृतम् नगाज्जनार्दनाद्वलंपूपाद्योत्तरमा

नस्यात् ४६ एतद्गयाशिरः प्रोक्तंफल्गुतीर्थंतदुच्यते पितामह
समासाद्ययावदत्तत्रमानसम ४७ फल्गुतीर्थंतुविज्ञेयंदेयाना
मपिदुर्लभम् क्रोंचपादात्फल्गुतीर्थंयावत्साक्षाद्गयाशिरः ४८
मुरवंगयासुरस्यैतत्तस्माच्छ्राद्धमथोत्तमम् मुरुपक्षान्नगाधस्ता
त्साक्षात्फल्गुतीर्थकम ४९ आयोगोदाधरोदेवोव्यक्तोव्यक्तात्मना
स्थितः विष्वादिपदनूपेराापित्रर्णांमुक्तिहेतवे ५० तत्रविष्णुपद
दिव्यंदर्शनात्पापनाशनम् स्पर्शनात्पूजनाच्चापिपित्रर्णाद्दत्तम
क्षयम् ५१ श्राद्धंसपिंडकंकृत्वाकुलसाहस्रमात्मना नयेद्विष्णु

पदं दिव्यमनंतंशिवमव्ययम् ५२ श्राद्धंकृत्वादृद्रपदेनयेत्कुल
शतंनरः सहात्मानंशिवपुरंतथाब्रह्मपदेततः ५३ ब्रह्मलोकं
कुलशतंसमुद्धृत्यनयेत्पितृन् कश्यपश्यपदेश्राद्धीब्रह्मलोकं
नयेत्पितृन् ५४ दक्षिणाग्निपदेश्राद्धीवाजपेयफलंलभेत्
गार्हपत्यपदेश्राद्धीराजसूयफलंलभेत् ५५ श्राद्धंकृत्वाहव
नीयेश्रश्वमेधफलंलभेत् श्राद्धंकृत्वासभ्यपदेज्योतिष्टोमंस्त
मश्नुते ५६ श्रावसथ्यपदेश्राद्धीसोमलोकमवाप्नुयात् श्रा
द्धंकृत्वाशक्रपदेइन्द्रलोकंनयेत्पितृन् ५७ श्रगस्त्यस्यप

देश्राद्धीपितृन्ब्रह्मपुरंनयेत् कौंचमातंगयोश्राद्धीब्रह्मलोकं
नयेत्पितृन् ५८ श्राद्धीसूर्य्यपदेपंचपापिनोऽर्कपुरंनयेत्
कार्त्तिकेयपदेश्राद्धीशिवलोकंनयेत्पितृन् ५९ जरोशस्यप
देश्राद्धीनृद्रलोकंनयेत्पितृन् गजकर्णिकायांतर्प्पणाद्ब्रह्म
लोकंनयेत्पितृन् ६० श्रन्येषांचपदेश्राद्धीपितृन्ब्रह्म
पुरंनयेत् सर्वेषांकाश्यपंश्रेष्ठंविल्वोनृद्रस्यवैपदम् ६१
ब्रह्मणश्चपदंवापिश्रेष्ठंतत्रप्रकीर्त्तितम् प्राणभेचसमाप्तौ
चतेषामन्यतमस्मृतम् ६२ श्रेयस्कृतंभवेत्तत्रश्राद्धंक

र्तुश्चनानद कश्यपश्यपदेदिव्येभनद्वाजोमुनिःपुना ६३ श्रा
द्धंकृत्वोघतोदातुंपित्रादिभ्यस्तुपिंडकम शुल्ककृष्णोततोह
स्तोपदमुद्धिचनिर्गतो ६४ दक्षात्तस्तद्वयंतत्रमुनिःशास
यमागतः ततःस्वमातनशांतांभनद्वाजश्चपृष्ठवान् ६५ क
श्यपश्यपदेदिव्येकृष्णेशुक्लेथवाकृते पिंडोदेयोमयामात्मजा नाम
नासिपितनंवद ६६ ॐ शांतोवाच ॐ भनद्वाजमहाप्राज्ञ ४६
देहिकृष्णायपिंडकम भनद्वाजस्ततः पिंडंदातुकृष्णायचो
वतः ६७ श्वेतादृश्योब्रवीत्सुत्रस्त्वंहिपुत्रोममौरसः कृष्णो

ब्रवीन्ममक्षेत्रेततोमेदेहिपिंडकम ६८ स्वेत्रिरात्रयाब्रवीदा
दौक्षेत्रिरोवीर्जिरोतथा भनद्वाजस्ततः पिंडंकृष्णपृष्ठ्यपदे
ददौ ६९ तंसपुत्रंविमानेनब्रह्मलोकमुभोगतो नामोवृद्
पदेश्राद्धीपिंडदानाद्वोधतः ७० पितादृशनथःस्वर्गास्त्रि
शार्थकृतमागतः नादात्पिंडंकनेनामोदद्वोवृद्धपदेततः ७१
शास्त्रार्थातिक्रमाद्विनोनामदृशनथोब्रवीत् नातिनोहंत्वयापु
त्रवृद्धलोकमवाप्नुयात् ७२ तस्तेपिंडप्रदानेनस्वर्गतिंनहिमे
भवेत् त्वंवराज्यंविनंकृत्वापालयित्वाद्विजान्प्रजाः ७३ य

ज्ञान्सदक्षिणान्कृत्वाविष्णुलोकंव्रजिष्यसि पुर्यंयोध्याजनैः
सार्द्धकृमिकीटादिभिःसह २४ इत्युक्तासोदशत्वयोत्तदुक्तो
कंपत्रयपो भीष्माविष्णुपदेदिवेआह्वानयत्स्वकान्पितृन्
२५ श्राद्धंकृत्वोचतोदातुंपित्रादिभ्यस्तुपिंडकम् पितृविनि
र्गतोऽस्तोगयाशिरसिशांतनोः २६ नादात्पिंडंतेभीष्मो
ददौविष्णुपदेततः शंतनुःप्राहसंतुष्टःशास्त्रार्थनिश्चयोभवा
न २७ त्रिकालदृष्टिर्भवतुअन्तेविष्णुश्चतेगतिः स्वेच्छयास
नरांवास्तुरुत्युक्तामुक्तिमागताः २८ कनकेशवकेदानंना

नसिंहंचवामनम् नथमार्गसमभ्यर्च्यपितॄन्सर्वेश्चतान्येत
२९ गयाशिरसियःपिंडंयेषांनाम्नातुनिर्वपेत् नरकस्था
दिवंयांतिस्वर्गस्थामोक्षमाप्नुयुः ३० सर्वत्रमुडपृष्ठाद्रिःपा
दैरभिःसुलक्षितः प्रयांतिपितरःसर्वेब्रह्मलोकमनामयं
३१ पंचमेन्हिगदालोलेस्नालाकुर्य्यात्सपिंडकम् श्राद्धंपि
तॄन्त्रतॄनयेदात्मानमेवच ३२ गदालोलमितिख्यातंसर्व
षामुत्तमोत्तमम् हेसासतूसयत्तीर्थंगदयानदिधाकृतं
३३ यतःप्रक्षालितातीर्थेगदालोलस्ततःस्मृतः गदालो

श्री· लेमहातीर्थेगदाप्रक्षालनेवने ८४ स्नानंकृत्वामिमुख्यर्थं
४८ मत्तपायुःस्वनात्पये व्रतप्रकल्पितान्विप्रान्त्र्यंबकादिना
र्वपेत् ८५ तैस्तुकेतोषिताःसर्वेःपितृभिःसहदेवताः कृते
श्राद्धेऽक्षयवटेअनेनैवप्रयत्नतः ८६ पित्रुन्नयेद्बलवो
कमक्षयंतुसनातनम् वटवृक्षसमीपस्थःसाकेनाप्युदके नाम
नवाः ८७ एकस्मिन्भोजितेविप्रेकोटिर्भवतिभोजिताः गया ४८
स्नानंषोडशकंगयातीर्थपुनोधसे ८८ स्वर्गतामंत्रवज्रतंका
श्यंगावोगजाहयः वयोभूमिगृहंवस्त्रंशय्यान्नंपानतो ८९

दाश्यन्नंपितृयज्ञेषुदानंषोडशकंमतः। वस्त्रगंधादिभिःस
म्यक्संपूज्यप्रयत्नतः॥ ९० ॐ एकार्णवेवटस्याग्नेयश्रो
तेयोगनिद्रया वालरूपधरस्तस्मैनमस्तेयोगशायिने ९१
संसारवृक्षशस्त्रायशेषपापहरायच। अक्षयव्रतदात्रेच
नमोऽक्षयवटायवै ९२॥ कलौमाहेश्वरालोकायेनतस्मा
द्वदाधनः लिंगरूपोभवत्त्वंवंदेश्रीप्रपितामहम ९३ ॥
इतिश्रीवायुपुराणोक्तेनाहकल्पेगयामाहात्म्येसप्तमो
ऽध्यायः ७ ॥ सनत्कुमारउवाच ॥ यज्ञैवक्रेगयोगा

जावद्भूनंवक्रुद्दित्तिराणाम् यत्रद्रव्यसमूहानांसंख्याकर्तुंनशक्यते १ शिकतावायथालोकेयथाचदिवितानकाः तथावक्तुंवरणाधैनसंख्याताश्चदक्षिणाः २ नैवेहपूर्वकेविद्वन्कलिष्यंतिवापरे प्रसंसंतिद्विजास्तत्रादेशेदेशेषुपूजिताः ३ गयंविश्वादयस्तुष्टावनवूचुस्तेतिवाब्रुवन् गयस्तान्प्रार्थयामासश्रमिशत्रासुपेपुषा ४ व्रह्मरणातेद्विजापूत्राभवंतु कृतपूजिताः गयाश्राद्धविधानायद्विजामूत्राश्चतेदश पूतेषांवोवंप्रकर्त्तव्यंयदिव्रह्मास्वयंभवेत् गौतमकाश्यपे

नाम ४९

कौत्सकौशिककंकावमेववत्सभारद्वाजंघोसनंवात्सपाराशरंतथा हनिलुमानमांडव्यंलौकाक्षित्लोमसंमतत् ७ वाशिष्ठंचतथात्रेयंगोत्राएषांचतुर्दशः गयापुनीतिमंनाम्नाह्यात्रत्नपुनीतथा ८ एवमस्तुवनंदत्वातथाचांतर्द्धुःसुताः गयश्चभोगान्संभुज्यविसृष्टोकंपत्ययौ ९ विशालायां विशालोभूद्राजपुत्रोब्रवीद्विजान् कथंपुत्रादयोमेस्युर्विशालंचाब्रुवन्द्विजाः १० गयायांपिंडदानेनतवंसर्वंभविष्यति विशालोपिगयाशीर्षेपिंडदःपुत्र

वान्भूत ११ दृष्ट्वाकाशेशितनकंकृसंपुरुषमब्रवीत् केयूरं
तेषुचैवैकःशितःप्रोचेविशात्मकम १२ अहंशितस्तेजनकः
इन्द्रलोकादिहागतः ममपुत्रेपितानकोव्रतहापापकृत्तमः १३
अयंपितामहःकृसोऋषयोयेनघातिताः अवीविनतकप्रा
प्तोमुक्तोत्वर्षिदानतः १४ पितृन्पितामहांश्चैवतथैवप्रपितामहान् प्रीणयामीतियतोयंत्वपादत्तमनीदृमः १५ तेनास्मद्यु
गपद्योगोपानोवाक्षेनसत्तमः मुक्तिःकृतात्वयापुत्रव्रजामः
स्वर्गमक्षयम १६ एवपुत्रैःपितॄणांचकर्त्तव्यामुक्तिरुत्तमा·

त्वंवराज्यंविनंकृत्वाभुक्तभोगाश्चदुर्लभान् १७ यज्ञान्सदक्षि
णान्कृत्वावांतेविल्वेपुनर्व्रज एवंलब्धवरोराजावाज्यंकृत्वा
दिवंगतः १८ प्रेतराजसहप्रेतैर्गयाश्राद्धादिवंगतः प्रेतःक
श्चिद्भुत्पर्थवणिजंकंचिदब्रवीत् १९ ममनाम्नागयाशी
र्वपिंडंनिर्वपनंकुरु प्रेतभावविमुक्त्यर्थंत्वद्धनस्यधनंमम·
२० तद्धनंसर्वमादायगयायज्ञेयंकुरु षडंशंपंचभागा
श्चतुर्भ्यंवैदत्तवानहम् २१ स्वनामांकितयाभार्यासम्मता
ख्यातवाननृपः गत्वावणिकगयाशीर्वप्रेतराजायपिंडकम्

२२ प्रदद्यान्मनुजैः सार्द्धं स्वपितृभ्यस्ततोददौ प्रेतश्रेतार्द्धं
निर्मुक्तोवर्णाकः स्वर्गमागतः २३ एवंगयश्चशीर्षश्चक्षेत्रं
विस्तीर्णवेत्तथा उपोषितोयगायत्रीतीर्थेमहानदीस्थिते २४
गायत्र्याः पुनीतः स्नात्वा प्रातः संध्यामुपोषयेत् श्राद्धंसपिंड
कंकृत्वानयेद्ब्रह्मलोकंकुलम् २५ तीर्थेस्नमुदितेस्नात्वासावि नाम
त्र्याः पुनतोनरः संध्यामुपोष्यमध्यान्हेनयेत्कुलशतंदिवम् २६ ५१
पिंडदानंततः कुर्य्यात्पितॄणांमुक्तिकाम्यया प्रावीसनस्वतीती
र्थेस्नात्वापियथाविधिः २७ संध्यामुपासंसायान्हेविप्लुतो

कंनयेत्पितॄन् वहुजन्मात्कृतात्संध्यालोपान्मुक्तस्त्रिसंध्यकृत्
२८ विशालायांललितानेतीर्थेस्नानंतास्रमे पादांकितेमुदप
ह्येगदाधरसमीपतः २९ तीर्थेवाराणशंगंगायांगिरिकर्णिकमुखे
शुचि स्नातोऽथपिंडंदद्यात्सप्तकुलशतंनयेत् ३० देवनद्यां
वैतरण्यांस्नातः स्वर्गंनयेत्पितॄन् स्नातोगोदावैतरण्यांत्रिः
सप्तकुलमुद्धरेत् ३१ सप्तसप्तपुनः सप्तवैतरण्यांतुनाव
द एकविंशतिकुलान्पासुतानयेन्नात्रसंशयः ३२ त्रिरात्रोपो
षणेनैवतीर्थाभिगमनेनच श्रद्धात्वाकावनंगाश्चदानिद्वोजा

यतेननः ३३ घृतकुल्यामधुकुल्यादेवीकावमहानदी शि
लायाःसंगमोयत्रमधुस्रवातत्रप्रकीर्त्तिताः ३४ नामृतंवा
स्वमेधानांस्नानकुल्लभतेननः श्राद्धंसपिंडकंकृत्वापिंडदा
नंतथैवच ३५॥ कुलानांशतमुद्धृत्यविष्णुलोकंनयेत्पितृन्
दशाश्वमेधिकेहंसतीर्थेचामरकंटके ३६ कोटितीर्थेनृकिं नाम
णीकुंडेपिंडदःस्वर्गयेत्पितृन् वैतरण्यांघृतकुल्यामधुस्र ५२
वांतथैवच ३७॥ कोटितीर्थेननःस्नात्वादृक्काकोटीश्चनंचय
न् कोटिजन्मभवेद्विप्रोधनाढ्योवेदपारगः ३८॥ मार्कंडे

यराकोटीशोनत्वास्थास्थितोनाकः॥ नूकनपार्ज्जनकवनेपार्वत्या
संहशंकनः॥ ३९॥ नहसेससंस्थितोनेमेयुगानामयुतंपुना मनीषिः
फलपुष्पार्थंपार्जानकवनंगतः॥ ४०॥ दृष्ट्वाशप्तोमहेशेनयस्मात्
सुरविघातकः॥ दुःस्त्रीभवेतिद्वीनोमनीषिस्तुष्टवेशिवम् ४१
तुष्टःप्रोवाचतंशंभुर्वरणीस्ववनमुत्तमम्॥ शापाद्भवतुमुक्तिर्मे
नीषिः प्रातशंकनम् ४२॥ भवेद्गयायांमुक्तिस्तेशिवोक्तः प्रत्ययो
गयाम् शिलास्थितेःस्तपस्तेसर्वेषांदुस्तनंचयत् ४३ मनीषि
नीस्त्रनात्वप्तः कृप्तत्वमगमत्पुना तपसादानुगोनेहसविप्रःशु

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL LIBRARY

स्कंदांगतः ४४ हनिनूचेमनीवेदंवनंचरणहिपुत्रकः किमत्रभ्यं
त्वपितुष्केमनीविःप्राहमाधवम् ४५ हनशापाद्विमुक्तोहशिला
भवंतुपावनी भूयान्मुक्तिमनीचेनेतथेत्पुक्तादिवंगतः ४६ दि
वौकसांपुष्करणीसमासाघननःशविः यत्रदत्तंपितृभ्यस्तु
भवत्यक्षयमित्युतः ४७ तत्रस्नातोदिवंयांतिस्वशतीनरणामा
नवः पापानंप्रजातापेवजीरात्विंवमिवोरगः ४८ तत्पंकज
वनपुरापंपुरापंकृद्विनिसेवितम् पांडुशिलावैतत्रास्तेश्राद्ध
तत्राक्षयंभवेत् ४९ सुधिष्ठिनस्तुतस्यांहिश्राद्धंकर्तुमयोमु
नेत्तत्रकालेपांडुनोक्तंमद्धस्तेदेहिपिंडकम् ५० तस्तेत्पक्षा
शिलायांवपिंडदानेवलानसः शिलायांपिंडदानेनप्रहृष्टो
व्यासनंदनः ५१ वत्सपुत्रायदद्दौनाज्पंकुनमहीतले श्र
कंटकंतुसंपूर्णात्वमेत्रावहिपुत्रकः ५२ स्वर्गव्रजशतीनेरा
श्रात्रभिः पनिवानितः दृष्टिमात्रेणासंपूतानतकस्यादिवं
नय ५३ इत्युक्तापक्षयोपांडुःशाश्वतंपदमध्यम् मतंगस्य
पदेश्राद्धीव्रतंलोकंनयेत्तिन ५४ निर्मथ्याग्निसमीग
मेविधिविस्वादिभिःसह नेभेतीर्थनुपंशायंत्रिषुलोके

सुविश्रुतम् ५५ मुख्यसंज्ञंनुतत्तीर्थपित्रृणांमुक्तिदायकं स्ना
त्वातर्प्पणांकृत्वापिंडदोमुक्तिमाप्नुयात् ५६ पितस्वर्गा
लयंकृत्वासंगमेस्नानकेश्वनो गयाकूपेपिंडदानाच्चाश्वमेध
फलंलभेत् ५७ भस्मकूटेभस्मनाथस्नात्वानानयतेपितृन·
स्तस्कापापोभवेत्पुत्रः संगमेस्नानमाचरेत् ५८ उत्थितो
निर्गतःशंभुर्वेतृणावशिष्टकः प्राहेतितवशिष्टोपिशिव
नुष्टोस्मिमेवदि ५९ वरंत्वंवान्नदेवेशतथेत्युक्तशिवस्त्रि
तः पिंडोधेनुकानराप्येकामधेनुपदेशुव ६० स्नात्वानत्वा

नाम
५४

ननंनतः शृणुयात्श्रद्धयायस्तुसयातिपरमांगतिम् ६१ पा
ठयेद्वागयाख्यानंविप्रेभ्यः पुराणकृन्नरः गयाश्राद्धकृतंते
नकृततेनसुनिश्चितम् ६२ गयायांमहिमानंवब्रह्मभ्यः सर्व
समाहितः तेनेष्टंराजसूयेनसाश्वमेधेननानद ६३ लिखे
द्वालेखयेद्वापिपूजयेद्वापिपुस्तकम् तस्यगृहेस्थिरालक्ष्मी
सुप्रन्नाभविष्यति ६४ उपाख्यानमिदंपुराणंगृहेतिष्ठति
पुस्तकम् सर्प्पाग्निश्चोनजनित्तेभयंतत्रनविद्यते १० श्रा
द्धकालेपठेद्यस्तुगयामाहात्म्यमुत्तमम् विधिहीनंतुसंपूर्णं

नाम
५५

थ संपूज्य पञ्चलोकनयेस्थितान् कर्दमालेगयानाभौमुंडपृष्ठ
समीपतः ६१ स्नात्वाश्राद्धादिककृत्वापितॄणामन्नरणोभवे
त् फल्गुचंडीश्मसानाद्दीमंगलाद्याः समर्पयेत् ६२ गया
यांवटबोत्सर्गान्निःसप्तकुलमुद्धरेत् यत्रतत्रस्थितोदेवा
ऋषयोपिजितेन्द्रियाः ६३ औदीग्यादाधवेध्यात्वाश्राद्धपिंडा
दिकंततः कृत्वानोशन्तमुद्धरेत्पञ्चलोकनयेस्थितान् ६४ ग
यागजोगयादित्योगापत्रीचगदाधरः गयांगयाशिरश्चैव
षंडुयामोक्षदायकाः ६५ गयाख्यानमिदंपुण्यंयःपठेत्स्त

पितॄणांतुगयासमम् ७१ यानितीर्थानित्रैलोक्येतानिति
ष्ठानितत्रवै येनज्ञातंगयाख्यानंश्रुतंवापठितंमुने ७२ ॐ
सूतउवाच ॐ सनत्कुमारोमुनिपुंगवायपुराणंव्यासायाथ
निवेद्यभक्त्या स्वमाश्रमंपुण्यवनैरुपेतंविसृज्यसंगीत
गुणंजगाम ७३ इतिश्रीवायुपुराणोक्तंवानाह कल्पेगयामाहात्म्येअष्टमोध्यायः ८ समाप्तश्चायंग्रंथः
तिलमन्नंतुदकंवैयवश्चकंगातुलसीपयः मधुसर्पीसमायुक्तो
अष्टाकोपिंडउच्यते १ संवत १९१३ समयफाल्गुनमा
सेशुक्लेपक्षेचतुर्दश्यांचंद्रवासरे शुभमस्तु: सिद्धिरस्तु:

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

॥ पुस्तक गयामाहात्मकेसंपूर्णं पत्र ५६ ॥